

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄

Opening considerations

Greeting

1 Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ* διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, 2 τῆ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῆ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ— αὐτῶν τε† καὶ ὑμῶν·‡ 3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

A word of thanksgiving

4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῆ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 5 ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, 6 καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, 7 ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 8 ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους, ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ. §

* 1:1 ἰησου χριστου f³⁵ κΑ [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | 21
 ϕ⁴⁶B [1.5%] NU † 1:2 τε f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | —
 ϕ⁴⁶κΑ,B [3%] NU ‡ 1:2 υμων f³⁵ [25%] | ημων ϕ⁴⁶κΑ,B,C
 [75%] HF,RP,OC,TR,CP,NU § 1:8 χριστου f³⁵ κΑ,C [99.5%]
 HF,RP,OC,TR,CP[NU] | — ϕ⁴⁶B [alone]

9 Πιστὸς ὁ Θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.*

A word of exhortation

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἧτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῷ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. 11 Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. 12 Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· «Ἐγὼ μὲν εἶμι Παύλου,» «Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ,» «Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,» «Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ.» 13 Μεμέρισται ὁ Χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν,† ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε;

A disclaimer about baptism

14 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ‡ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, 15 ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα.§ 16 Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. 17 Οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ'*

* 1:9 ἰησου χριστου του κυριου ημων *rell* | 34512 CP
 † 1:13 υμων *rell* | ημων [15%] ‡ 1:14 τω θεω **f**³⁵ C [97%]
 HE,RP,OC,TR,CP[NU] | 12 μου A [2%] | — κB [1%] § 1:15
 εβαπτισα **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | εβαπτισθητε **ϕ**⁴⁶ κA,B,C
 [3%] NU | five further readings [2%] * 1:17 αλλ *rell* | αλλα
ϕ⁴⁶ κB [1%] NU

εὐαγγελίζεσθαι—οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

The nature of the Gospel

Foolishness to the lost

18 Ὁ† λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστίν. 19 Γέγραπται γάρ· «Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.» 20 Ποῦ σοφός; Ποῦ γραμματεύς; Ποῦ συζητητῆς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου;‡ 21 Ἐπειδὴ γάρ, ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας 22 —ἐπειδὴ καὶ§ Ἰουδαῖοι σημεῖον* αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, 23 ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον· Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησιν† δὲ μωρίαν. 24 Αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν, 25 ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν,

† 1:18 o rell | — CP ‡ 1:20 τουτου f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ KA,B,C [4%] NU § 1:22 και rell | 1 οι [45%] [According to Swanson, but no one else mentions it.] * 1:22 σημειον f³⁵ [92%] HE,RP,OC,TR,CP | σημεια ϣ⁴⁶(κ)A,B,C [8%] NU † 1:23 ελλησιν f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | εθνεσιν KA,B,C [4%] NU

καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.‡

God uses ‘nothings’

²⁶ Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί· ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοί, κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· ²⁷ ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς κατασχύνη,§ καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα κατασχύνη τὰ ἰσχυρά· ²⁸ καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός—καὶ* τὰ μὴ ὄντα—ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ· ²⁹ ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.† ³⁰ Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία‡ ἀπὸ Θεοῦ—δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις— ³¹ ἵνα καθὼς γέγραπται· «Ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.»

2

Not with human wisdom but with God’s power

‡ **1:25** ἐστιν **f**³⁵ C [93%] HE,RP,OC,TR,CP | — **κA,B** [4%] NU | — **φ**⁴⁶ [3%] omit the whole clause (A likely case of homoioteleuton—three words in a row.) § **1:27** τοὺς σοφοὺς κατασχύνη **f**³⁵ [73%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 **φ**⁴⁶ **κB,C** [12%] NU | — A [15%] omit a whole line [homoioteleuton] * **1:28** καὶ **f**³⁵ B [98%] HE,RP,OC,TR,CP | — **φ**⁴⁶ **κA,C** [2%] NU † **1:29** του θεου **f**³⁵ **φ**⁴⁶ **κA,B** [92%] HE,RP,OC,CP,NU | αυτου C [8%] TR ‡ **1:30** ημιν σοφια **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 (**φ**⁴⁶) **κA,C** [4%] NU | 2 ημων B

1 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων* ὑμῖν τὸ μαρτύριον† τοῦ Θεοῦ. 2 Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ‡ εἰδέναι τι§ ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. 3 Καί, ἐγὼ* ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῶ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. 4 Καί, ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς† ἀνθρωπίνης‡ σοφίας λόγοις,§ ἀλλ' ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ δυνάμεως, 5 ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν* μὴ ᾗ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ.

Wisdom for the mature

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων. 7 ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ† ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν

* **2:1** καταγγελλων *rell* | καταγγελων [4%] CP † **2:1** μαρτυριον **f**³⁵ B (94.1%) HF,RP,OC,TR,CP | μυστηριον **ϕ**^{46v} **κ**A,C (4.4%) NU | four other readings (1.5%) ‡ **2:2** του **f**³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | — **κ**A,B,C [7%] NU § **2:2** ειδεναι τι **f**³⁵ **κ**A [97%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 B,C [3%] NU * **2:3** και εγω **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | καγω **κ**A,B,C [8%] NU † **2:4** πειθοις **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ B,C (83.7%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] | πειθοι (11.9%) | πιθοις **κ**A (3.2%) | six other readings (1.2%) ‡ **2:4** ανθρωπινης **f**³⁵ A,C (85.2%) HF,RP,OC,TR,CP | ανθρωπινοις (9.8%) | — **ϕ**⁴⁶ **κ**B (5%) NU § **2:4** λογοις **f**³⁵ A,B,C (97.5%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] | λογος **κ** (0.5%) | λογου (0.5%) | λογων (0.2%) | — **ϕ**⁴⁶ (1.3%) * **2:5** υμων **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [95%] HF,RP,OC,TR,NU | ημων [5%] CP † **2:7** σοφιαν θεου **f**³⁵ [88%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [12%] NU

ἡμῶν, ⁸ ἦν οὐδείς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν (εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν). ⁹ Ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· «Ἄ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν[‡] καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.» ¹⁰ Ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν[§] διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ·* τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ,[†] καὶ τὰ βᾶθη τοῦ Θεοῦ.

¹¹ Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδείς οἶδεν[‡] εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. ¹² Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα[§] τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν* τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. ¹³ ἃ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου,[†] πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες.

¹⁴ Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν· καί, οὐ δύναται γινῶναι,

‡ **2:9** εἶδεν *rell* | οἶδε [12%] § **2:10** ο θεος ἀπεκαλυψεν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | 312 **ϕ**⁴⁶ KA,B,C [5%] NU * **2:10** αουτου **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ KA,B,C [2%] NU † **2:10** ερευνα **f**³⁵ [99%] HF,RP,OC,TR,CP | εραυνα **ϕ**⁴⁶ KA,B,C [1%] NU ‡ **2:11** οιδεν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | εγνωκεν **ϕ**⁴⁶ KA,B,C [4%] NU | three other readings [1%] § **2:12** πνευμα *rell* | 1 το [20%] * **2:12** ειδωμεν **f**³⁵ KA,B,C [74%] HF,RP,OC,TR,NU | ιδωμεν **ϕ**⁴⁶ [25%] | οιδωμεν CP | ιδομεν [1%] † **2:13** αγιου **f**³⁵ 0185 [96%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ KA,B [4%] NU

ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. 15 Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν‡ πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. 16 «Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν;» Ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

The nature of the ministry

3

It is not to be sectarian

1 Καὶ ἐγώ,* ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι† ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς,‡ ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. 2 Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα καὶ§ οὐ βρῶμα, οὐπω γὰρ ἠδύνασθε.* Ἀλλ' οὔτε† ἔτι νῦν δύνασθε, 3 ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε· ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι,‡ οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; 4 Ὅταν γὰρ

‡ 2:15 μὲν f³⁵ B [97%] HF,RP,OC,TR,CP | τα ϐ⁴⁶A,C [1%] [NU] | 1 τα [2%] | one other variant | κ omits the whole verse [homoioteleuton] * 3:1 καὶ ἐγώ f³⁵ [88%] HF,RP,OC,TR,CP | καγώ ϐ⁴⁶κA,B,C [12%] NU † 3:1 ὑμῖν λαλῆσαι f³⁵ [80%] HF,RP,OC,CP | 21 ϐ⁴⁶κA,B,C [20%] TR,NU ‡ 3:1 σαρκικοὶς f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | σαρκικοῖς ϐ⁴⁶κA,B,C [2%] NU § 3:2 καὶ f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | — ϐ⁴⁶κA,B,C [7%] NU * 3:2 ἠδύνασθε f³⁵ [56%] OC,TR | ἐδύνασθε ϐ⁴⁶κA,B,C [38%] HF,RP,CP,NU | ἠδύνασθαι [3%] | ἐδύνασθαι [3%] (Both of the main readings are imperfect = same meaning; the majority variant being Attic is more likely correct, since why would medieval monks revert to it if the Koine were original.) † 3:2 οὔτε f³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP | οὐδε ϐ⁴⁶κA,B,C,0185^V [15%] NU ‡ 3:3 καὶ διχοστασίαι f³⁵ ϐ⁴⁶ (91.4%) HF,RP,OC,TR,CP | — κA,B,C,048 (4.8%) NU | 1 διχοστασία (3%) | three other readings (0.8%)

λέγη[§] τις, «Ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλος,» ἕτερος δέ,
«Ἐγὼ* Ἀπολλῶς,» οὐχί[†] σαρκικοί[‡] ἐστε;

God's coworkers

⁵ Τίς[§] οὖν ἐστὶν Παῦλος,* τίς[†] δὲ[‡] Ἀπολλῶς,[§]
ἀλλ' ἢ * διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ
ἐκάστῳ ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν;⁶ Ἐγὼ ἐφύτευσα,
Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλ'[†] ὁ Θεὸς ἠΰξανε.
⁷ Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστὶν τι, οὔτε ὁ
ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός. ⁸ Ὁ φυτεύων
δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἓν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν
ἴδιον μισθὸν λήψεται[‡] κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.
⁹ Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ γεώργιον,
Θεοῦ οἰκοδομή ἐστε.

There will be an accounting

¹⁰ Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθειῖσάν
μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα,[§]

§ 3:4 λεγη *rell* | λεγει [30%] CP * 3:4 ετερος δε εγω **f**³⁵
p^{46v} κ_{B,C} [96%] HF,RP,OC,TR,NU | 1232 [3%] CP | 32 A [1%]
† 3:4 ουχι **f**³⁵ (96.5%) HF,RP,OC,TR,CP | ουκ p⁴⁶ κ_{A,B,C},048
(2.7%) NU | ου (0.8%) ‡ 3:4 σαρκικοι **f**³⁵ (96%) HF,RP,OC,TR,CP
| ανθρωποι p⁴⁶ κ_{A,B,C},048 (3.3%) NU | three other readings
(0.7%) § 3:5 τις **f**³⁵ C [98%] HF,RP,OC,TR,CP | τι κ_{A,B} [2%]
NU * 3:5 παυλος **f**³⁵ (93.8%) HF,RP,OC,TR,CP | απολλως
p⁴⁶ κ_{A,B,C},048 (6.2%) NU † 3:5 τις **f**³⁵ p⁴⁶ C (96.7%)
HF,RP,OC,TR,CP | τι κ_{A,B},048 (3.3%) NU ‡ 3:5 δε **f**³⁵ (92.3%)
HF,RP,OC,TR,CP | 1 εστιν κ_{A,B,C},048 (7.2%) NU | three other
readings (0.5%) § 3:5 απολλως **f**³⁵ (92%) HF,RP,OC,TR,CP |
απολλω (1.8%) | παυλος p⁴⁶ κ_{A,B,C},048 (6.2%) NU * 3:5 αλλ
η **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — κ_{A,B,C} [2%] NU | three other
variants [1%] † 3:6 αλλ *rell* | αλλα p⁴⁶ κ_{A,B} [1.5%] NU |
ο δε [2%] ‡ 3:8 ληψεται *rell* | λημψεται p⁴⁶ κ_{A,B} [1%] NU
§ 3:10 τεθεικα **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | εθηκα p⁴⁶ κ_{A,B,C}
[2%] NU

ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. Ἐκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ· ¹¹ θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι* παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός.† ¹² Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον‡ χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, ¹³ ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται. Καί, ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ§ δοκιμάσει. ¹⁴ Εἴ τις τὸ ἔργον μενεῖ ὁ ἐπωκοδόμησεν,* μισθὸν λήψεται.† ¹⁵ Εἴ τις τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται· αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

We are a temple of God

¹⁶ Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; ¹⁷ Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

¹⁸ Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω. Εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω ἵνα γένηται σοφός. ¹⁹ Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν. Γέγραπται γάρ· «Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς

* **3:11** θεῖναι *rell* | θηναί [15%] † **3:11** ἰησοῦς χριστός **f**³⁵ **p**⁴⁶ **κ**_{A,B} [90%] **HE,RP,OC,CP,NU** | 1 ο 2 [3%] **TR** | 2 **C** [7%]
 ‡ **3:12** τουτον **f**³⁵ [99%] **HE,RP,OC,TR,CP** | — **p**⁴⁶ **κ**_{A,B,C} [1%]
 § **3:13** πυρ **f**³⁵ **p**⁴⁶ **κ** [97%] **HE,RP,OC,TR,CP** | 1 αυτο **A,B,C** [3%] [**NU**] * **3:14** επωκοδομησεν **f**³⁵ **C** [88%] **OC,TR** | εποικοδομησεν **p**⁴⁶ **κ**_{A,B} [10%] **HE,RP,CP,NU** | two other variants [2%] † **3:14** ληψεται *rell* | λημψεται **p**^{46v} **κ**_{A,B,C} [1.5%] **NU**

ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν»· ²⁰ καὶ πάλιν, «Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι.» ²¹ Ὡστε, μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις, πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν· ²² εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστώτα εἴτε μέλλοντα—πάντα ὑμῶν ἐστίν,‡ ²³ ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ Θεοῦ.

4

As stewards we must be faithful

¹ Οὕτως ἡμᾶς* λογιζέσθω ἄνθρωπος· ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. ² Ὁ δὲ† λοιπὸν ζητεῖται‡ ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ³ Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω. ⁴ Οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν. ⁵ Ὡστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ§ Θεοῦ.

No room for boasting

‡ 3:22 ἐστίν f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ κA,B,C [4%] NU * 4:1 ἡμας rell | υμας [12%] † 4:2 ο δε f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | ωδε ϣ⁴⁶ κA,B,C [4%] NU ‡ 4:2 ζητεται f³⁵ B [70%] HE,RP,OC,TR,CP,NU | ζητειτε ϣ⁴⁶ κA,C [29%] | four other readings [1%] § 4:5 του rell | — [15%]

6 Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶ* δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ † γέγραπται φρονεῖν,‡ ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς μὴ§ φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. 7 Τίς γάρ σε διακρίνει; Τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; 8 Ἦδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.

The cost of being an apostle

9 Δοκῶ γὰρ ὅτι* ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανατίους· ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. 10 Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. 11 Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνιτεύομεν† καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν, 12 καὶ κοπιῶμεν, ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν. Λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα,

* 4:6 απολλω f³⁵ p⁴⁶C [99.5%] HE,RP,OC,TR,CP | απολλων κA,B [0.5%] NU † 4:6 ο f³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | α p⁴⁶κA,B,C [6%] NU ‡ 4:6 φρονειν f³⁵ C^V [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B [3%] NU § 4:6 μη f³⁵ [50%] HF | — p⁴⁶κA,B,C [50%] RP,OC,TR,CP,NU * 4:9 οτι f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B,C [4%] NU † 4:11 γυμνιτευομεν f³⁵ κ(B)C [40%] CP,NU | γυμνητευομεν p⁴⁶ [60%] HE,RP,OC,TR | — A

13 βλασφημούμενοι‡ παρακαλοῦμεν. Ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα, ἕως ἄρτι.

Children imitate fathers

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. § 15 Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῶ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῶ Ἰησοῦ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.

16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε.

17 Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστιν τέκνον μου* ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῶ, † καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω.

Not in word but in power

18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθησάν τινες, 19 Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, ‡ καὶ γνώσομαι, οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, § ἀλλὰ τὴν δύναμιν. 20 Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. 21 Τί

‡ 4:13 βλασφημούμενοι f³⁵ B [98%] HE,RP,OC,TR,CP | δυσφημούμενοι p⁴⁶ κA,C [2%] NU § 4:14 νουθετῶ f³⁵ B [85%] HE,RP,OC,TR,CP | νουθετων κA,C [15%] [NU] | νουθετη p⁴⁶ * 4:17 τέκνον μου f³⁵ p⁴⁶ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 κA,B,C [5%] NU † 4:17 χριστῶ f³⁵ A,B (87.8%) HE,RP,OC,TR,CP | 1 ιησου p⁴⁶ κC (11.3%) [NU] | κυριου ιησου (0.5%) | two other readings ‡ 4:19 θεληση *rell* | θελησει [13%] § 4:19 πεφυσιωμένων *rell* | πεφυσιωμενον [13%]

θέλετε; Ἐν ράβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραότητος;*

The nature of the Christian life

5

Immorality must be punished

¹ Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται*—ὥστε γυναικᾶ τινὰ τοῦ πατρὸς ἔχειν. ² Καὶ ὑμεῖς πεφουσιωμένοι ἐστὲ καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπευθήσατε, ἵνα ἐξαρθῇ† ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας.‡ ³ Ἐγὼ μὲν γάρ, ὡς§ ἀπὼν τῷ σώματι, παρῶν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα, ὡς παρῶν, τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον· ⁴ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν* Ἰησοῦ Χριστοῦ,† συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,‡ ⁵ παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς

* 4:21 πραοτητος f³⁵ κ [99%] HE,RP,OC,TR,CP | πραυτητος p⁴⁶A,B [1%] NU * 5:1 ονομαζεται f³⁵ (96.8%) HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B,C (3.2%) NU † 5:2 εξαρθη f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | αρθη p⁴⁶κA,B,C [5%] NU ‡ 5:2 ποιησας f³⁵ p⁴⁶B [97%] HE,RP,OC,TR,CP | πραξας κA,C [3%] NU § 5:3 ως f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B,C [4%] NU * 5:4 ημων f³⁵ p⁴⁶B [97%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — κA [3%] † 5:4 χριστου f³⁵ p⁴⁶κ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — A,B [4%] NU ‡ 5:4 χριστου f³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B [5%] NU | longer omissions [1%]

ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. §

Down with moral 'yeast'

⁶ Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; ⁷ Ἐκκαθάρατε οὖν* τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε, ἄζυμοι. Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν† ἐτύθη, Χριστός. ⁸ Ὡστε ἐορτάζωμεν,‡ μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας § καὶ ἀληθείας.

Avoid contaminants

⁹ Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι* πόρνοις ¹⁰ —καὶ† οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεονέκταις, ἢ ‡ ἄρπαξιν, ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπεὶ ὀφείλετε § ἄρα ἐκ τοῦ

§ 5:5 ἰησου f³⁵ κ [88%] HF,RP,OC,TR | ἡμων 1 χριστου A [10%] lat,syr,cop | 1 χριστου [1%] CP | — ϣ⁴⁶B [1%] NU * 5:7 ουν f³⁵ C,048 [65%] OC,TR | — ϣ⁴⁶κA,B [35%] HF,RP,CP,NU (OC is in small print.) † 5:7 υπερ ημων f³⁵ (91.8%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 υμων (4.3%) | — κA,B,C,048 (3.3%) NU | two other readings (0.5%) ‡ 5:8 εορταζωμεν rell | εορταζομεν A [20%] § 5:8 ειλικρινειας f³⁵ [20%] | ειλικρινειας ϣ⁴⁶B [55%] HF,RP,OC,TR,CP,NU | ειλικρινειας κC [23%] | ιλικρινειας [1%] | ηλικρινειας A (Since collators have generally not recorded breathing, one can only guess at percentages.) * 5:9 συναναμιγνυσθαι rell | συναναμιγνυσθε [10%] † 5:10 και f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶κA,B,C [3%] NU ‡ 5:10 η f³⁵ ϣ⁴⁶ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | και κA,B,C,048 [4%] NU § 5:10 οφειλετε f³⁵ [82%] HF,RP,OC,TR,CP | ωφειλετε ϣ⁴⁶(κ)B,C [13%] NU | ωφειλεται (A) [3%] | οφειλεται [2%]

κόσμου ἐξελεθῆναι. ¹¹ Νυνὶ* δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ † πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδορός,‡ ἢ μέθυσος, ἢ ἄρπαξ—τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.

¹² Τί γάρ μοι καὶ § τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; ¹³ Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρινεῖ,* καὶ † ἐξαρεῖτε‡ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

6

Down with lawsuits!

¹ Τοῦ μᾶλλον τις ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; ² Οὐκ* οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινούσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; ³ Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν; Μήτι γε βιωτικά; ⁴ Βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε. ⁵ Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῶν†

* **5:11** νυνὶ **f**³⁵ **κC** [55%] **HE,TR** | νυν **ϕ**⁴⁶ **A,B** [45%] **RP,OC,CP,NU**
 † **5:11** ἢ *rell* | ἢ [50%] ‡ **5:11** ἡ πλεονεκτης ἡ εἰδωλολατρης ἡ λοιδορος *rell* | 561234 **CP** | 341256 [1%] § **5:12** καὶ **f**³⁵ [95%] **HE,RP,OC,TR,CP** | — **ϕ**⁴⁶ **κA,B,C** [5%] **NU** * **5:13** κρινεῖ **f**³⁵ [80%] **HE,RP,CP,NU** | κρίνει [20%] **OC,TR** † **5:13** καὶ **f**³⁵ [95%] **HE,RP,OC,TR,CP** | — **ϕ**⁴⁶ **κA,B,C** [5%] **NU** ‡ **5:13** ἐξαρεῖτε **f**³⁵ [85%] **HE,RP,OC,TR** | ἐξαρατε **κA,B,C** [4%] **NU** | ἐξαιρετε **ϕ**⁴⁶ [1%] | ἐξαιρειτε [3%] **CP** | ἐξαιρειται [6%] | three further spellings [1%] * **6:2** οὐκ **f**³⁵ [92%] **HE,RP,OC,TR,CP** | ἡ **1 ϕ**⁴⁶ **κA,B,C** [8%] **NU** † **6:5** ὑμιν *rell* | ὑμων [15%]

λέγω. Οὕτως οὐκ ἐνι‡ ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς§ ὃς δυνησεται διακρῖναι* ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ; ⁶ Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; ⁷ Ἦδη μὲν οὖν‡ ὅλως ἥττημα‡ ὑμῖν ἐστὶν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; ⁸ Ἀλλ' § ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα* ἀδελφούς.

How to avoid inheriting the Kingdom

⁹ Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν Θεοῦ‡ οὐ κληρονομήσουσιν; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοί, οὔτε μαλακοί, οὔτε ἀρσενοκοῖται, ¹⁰ οὔτε πλεονέκται, οὔτε κλέπται,‡ οὔτε§ μέθυσοι, οὐ λοῖδοροι, οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν Θεοῦ οὐ* κληρονομήσουσιν. ¹¹ Καὶ ταῦτά τινες ἦτε·

‡ **6:5** ἐνι **f**³⁵ **p**⁴⁶ **κ**_{B,C} [96%] **HE,RP,OC,CP,NU** | ἐστὶν [4%] **TR** | **A** omits verses 3-6 § **6:5** σοφος ουδε εις **f**³⁵ [92%] **HE,RP,OC,TR,CP** | ουδεις 1 **p**⁴⁶ **κ**_{B,C} [4%] **NU** | 231 [2%] | 1 ουδεις [2%] | **A** omits verses 3-6 * **6:5** διακριναι *rell* | ανακριναι **κ** [20%] | **A** omits verses 3-6 † **6:7** ουν **f**³⁵ **A,B,C** [95%] **HE,RP,OC,TR,CP[NU]** | — **p**⁴⁶ **κ** [5%] ‡ **6:7** ηττημα *rell* | 1 εν **TR** § **6:8** αλλ **f**³⁵ [35%] | αλλα **p**⁴⁶ **κ**_{A,B,C} [65%] **HE,RP,OC,TR,CP,NU** * **6:8** ταυτα **f**³⁵ [93%] **HE,RP,OC,TR,CP** | τουτο **p**⁴⁶ **κ**_{A,B,C} [5%] **NU** | τοτε [2%] † **6:9** βασιλειαν θεου **f**³⁵ [97%] **HE,RP,OC,TR,CP** | 21 **p**⁴⁶ **κ**_{A(B)C} [3%] **NU** ‡ **6:10** πλεονεκται ουτε κλεπται **f**³⁵ [80%] **HE,RP,OC,CP** | 32 (ουδε **p**⁴⁶) 1 **p**⁴⁶ **κ**_{A,B,C} [15%] **TR,NU** | 31 [5%] § **6:10** ουτε **f**³⁵ **B** [94%] **HE,RP,OC,TR,CP** | ου **κ**_{A,C} [6%] **NU** | ουδε **p**⁴⁶ * **6:10** ου **f**³⁵ (85.9%) **HE,RP,OC,TR** | — **p**⁴⁶ **κ**_{A,B,C} (13.6%) **CP,NU** | one other reading (0.5%)

ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλ'† ἡγιασθητε, ἀλλ'‡
ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ§
καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Fornication is bad!

¹² Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα
συμφέρει. Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ
ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. ¹³ Τὰ βρώματα τῆ
κοιλία καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν, ὁ δὲ Θεὸς
καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα
οὐ τῆ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος
τῷ σώματι. ¹⁴ Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον
ἡγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως
αὐτοῦ. ¹⁵ Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν
μέλη Χριστοῦ ἐστίν; Ἄρα* οὖν τὰ μέλη τοῦ
Χριστοῦ ποιήσω πόρνῆς μέλη; Μὴ γένοιτο.
¹⁶ Ἥ† οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῆ πόρνῃ
ἐν σῶμά ἐστιν; «Ἔσονται» γάρ, φησίν, «οἱ δύο
εἰς σάρκα μίαν.» ¹⁷ Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ
ἐν πνευμά ἐστιν.

¹⁸ Φεύγετε τὴν πορνείαν. Πᾶν ἀμάρτημα
ὃ ἐὰν ποιήσῃ‡ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός
ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα
ἀμαρτάνει. ¹⁹ Ἥ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα§
ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματός

† 6:11 ἀλλ f³⁵ [35%] | ἀλλα *rell* ‡ 6:11 ἀλλ f³⁵ C [77%]
HE,RP,TR,CP | ἀλλα ϣ⁴⁶ κA,B [23%] OC,NU § 6:11 ἰησου
f³⁵ A [87%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 χριστου ϣ⁴⁶ κ [3%] NU | ἡμων
1 χριστου B [10%] * 6:15 ἀρα f³⁵ ϣ⁴⁶ κA,B,C [70%]
HE,RP,OC,TR,CP,NU | ἀρα [30%] † 6:16 ἡ f³⁵ κA,B,C [60%]
OC,TR[NU] | — ϣ⁴⁶ [40%] HE,RP,CP ‡ 6:18 ποιηση *rell* | ποιησει
[13%] § 6:19 το σωμα f³⁵ ϣ⁴⁶ κB,C [65%] HE,RP,OC,TR,CP,NU
| τα σωματα [35%]

ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἐαυτῶν; ²⁰ Ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστιν τοῦ Θεοῦ.*

7

About marriage

¹ Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι.* καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι. ² Διὰ δὲ τὰς πορνείας, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχέτω, καὶ ἕκαστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχέτω. ³ Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὐνοίαν† ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ. ⁴ Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ'‡ ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως§ δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ'* ἡ γυνή. ⁵ Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους εἰ μήτι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε† τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ‡ προσευχῇ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχεσθε§

* **6:20** και εν τω πνευματι υμων ατινα εστιν του θεου **f**³⁵ (96.3%) HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κA,B,C (3.7%) NU * **7:1** μοι **f**³⁵ A [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κB,C [3%] NU † **7:3** οφειλομενην ευνοιαν **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | οφειλην **ϕ**^{46ν}κA,B,C [4%] NU ‡ **7:4** αλλ *rell* | αλλα κA,B,C [1%] NU § **7:4** ομοιως *rell* | ομοιος CP * **7:4** αλλ *rell* | αλλα **ϕ**⁴⁶κA,B,C [2%] NU † **7:5** σχολαζητε **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | σχολασητε **ϕ**⁴⁶κA,B,C [4%] NU | σχολασηται [1%] | σχολαζηται [1%] ‡ **7:5** νηστεια και τη **f**³⁵ (92.4%) HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κA,B,C (6.7%) NU [homoioteleuton] | (0.8%) ('prayer' before 'fasting') § **7:5** συνερχεσθε **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [56%] | συνερχησθε [40%] HF,RP,OC,TR,CP | ητε κA,B,C [4%] NU

ἵνα μὴ πειράζη* ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν.

⁶ Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγὴν ⁷ (θέλω γὰρ† πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ'‡ ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει§ ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς* δὲ οὕτως). ⁸ Λέγω δὲ τοῖς† ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις· καλὸν αὐτοῖς ἐστίν‡ ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ γώ· ⁹ εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖσσον§ γὰρ ἐστὶν γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι.

Mixed marriages

¹⁰ Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω* (οὐκ ἐγὼ ἀλλ'† ὁ Κύριος)· γυναικὰ ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι ¹¹ (ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῆ, μενέτω ἄγαμος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω), καὶ ἄνδρα γυναικὰ μὴ ἀφιέναι. ¹² Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω‡ (οὐχ ὁ Κύριος)· εἴ τις ἀδελφὸς γυναικὰ ἔχει ἄπιστον καὶ αὐτῆ§ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. ¹³ Καὶ

* **7:5** πειράζη *rell* | πειράζει [15%] † **7:7** γὰρ **f**³⁵ B [95%] HF,RP,OC,TR,CP | δε **ϕ**⁴⁶ **κ**A,C [5%] NU ‡ **7:7** ἀλλ *rell* | ἀλλὰ **ϕ**⁴⁶ B,C [2%] NU § **7:7** χάρισμα εχει **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 **κ**A,B [4%] NU | 1 C * **7:7** ος μεν ουτως ος **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ (95.5%) HF,RP,OC,TR,CP | ο 23 ο **κ**A,B,C (3.9%) NU | four other readings (0.7%) † **7:8** τοις *rell* | ταις [15%] ‡ **7:8** ἐστιν **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [6%] NU § **7:9** κρεισσον **f**³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | κρειττον (**ϕ**⁴⁶ **κ**)B [2%] NU | κρειτγον [1%] * **7:10** παραγγελλω *rell* | παραγγελω [5%] CP † **7:10** ἀλλ *rell* | ἀλλὰ **κ**A,B [1%] NU ‡ **7:12** ἐγω λεγω **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 **κ**A,B,C [6%] NU § **7:12** αὐτη *rell* | αὐτη NU

γυνή ἥτις* ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ αὐτὸς†
 συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω
 αὐτόν.‡ 14 Ἠγίασται γὰρ ὁ ἄνθρωπος ὁ ἄπιστος
 ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνή ἡ
 ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί·§ ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα
 ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἅγια ἐστιν.
 15 Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω—
 οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς
 τοιούτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς* ὁ
 Θεός. 16 Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα
 σώσεις; Ἦ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα
 σώσεις;

About other situations

17 Εἰ μὴ, ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν ὁ Θεός,†
 ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος,‡ οὕτως
 περιπατεῖτω (καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
 πάσαις§ διατάσσομαι). 18 Περιτετμημένος τις
 ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω. Ἐν ἀκροβυστία τις

* 7:13 ητις f³⁵ A,B [90%] HF,RP,TR,CP | ει τις p⁴⁶ κ [10%] OC,NU
 † 7:13 αυτος f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ουτος p⁴⁶ κA,B,C [3%]
 NU ‡ 7:13 αυτον f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | τον ανδρα
 p⁴⁶ A,B,C [3%] NU | 1 ανδρα κ § 7:14 ανδρι f³⁵ (94.9%)
 HF,RP,OC,TR,CP | αδελφω p⁴⁶ κA,B,C (3.5%) NU | 1 πστω (0.8%)
 | two other readings (0.7%) * 7:15 ημας f³⁵ p⁴⁶ B [96%]
 HF,RP,OC,TR,CP | υμας κA,C [4%] NU † 7:17 εμερισεν ο θεος
 f³⁵ (87.6%) HF,RP,OC,TR,CP | 231 A (4.9%) | 12 κυριος p⁴⁶ C
 (5.1%) NU | 1 κυριος (1.2%) | μεμερικεν 2 κυριος κB (0.7%) |
 three other readings (0.5%) ‡ 7:17 θεος εκαστον ως κεκληκεν
 ο κυριος f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | 623451 p⁴⁶ κA,B,C [7%]
 NU § 7:17 ταις εκκλησαις πασαις f³⁵ p⁴⁶ A,B,C [95%]
 HF,RP,OC,TR,NU | 312 κ [5%] CP

ἐκλήθη;* Μὴ περιτεμνέσθω. ¹⁹ Ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἔστιν καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἔστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ. ²⁰ Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει ἣ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. ²¹ Δοῦλος ἐκλήθη; Μὴ σοι μελέτω, ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. ²² Ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν. Ὁμοίως καὶ† ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστιν Χριστοῦ. ²³ Τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ²⁴ Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ‡ Θεῷ.

About virgins

²⁵ Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. ²⁶ Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην—ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι· ²⁷ Δέδεσαι γυναικί; Μὴ ζήτηε λύσιν. Λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζήτηε γυναῖκα. ²⁸ Ἐὰν δὲ καὶ γήμη,§ οὐχ ἡμαρτες· καὶ ἐὰν γήμη ἢ παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν. Θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.

A sense of urgency

* **7:18** τις εκληθη **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | κεκληται 1 **p**⁴⁶ **κ**A,B [4%] NU | 1 κεκληται **p**¹⁵ [1%] † **7:22** και **f**³⁵ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | — **p**¹⁵⁽⁴⁶⁾ **κ**A,B [3%] NU | δε [1%] | δε 1 [3%] ‡ **7:24** παρα **f**³⁵ **p**⁴⁶ **κ**B [93%] HE,RP,CP,NU | 1 τω A [7%] OC,TR § **7:28** γημησ **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | γαμησης **p**⁴⁶ **κ**B [3%] NU | γαμηση A | λαβης γυναικα [1%]

29 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί,* ὁ καιρὸς συνεσταλμένος· τὸ λοιπὸν ἐστίν† ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὤσιν, 30 καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, 31 καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ‡ τούτῳ§ ὡς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.

Marriage again

32 Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. Ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου· πῶς ἀρέσει* τῷ Κυρίῳ. 33 Ὁ δὲ† γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου· πῶς ἀρέσει‡ τῇ γυναικί. 34 Μεμέρισται καὶ§ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. Ἡ ἄγαμος* μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ἦ ἅγια καὶ† σώματι καὶ‡ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ

* 7:29 ἀδελφοί *rell* | 1 *οτι* [12%] † 7:29 *το λοιπον εστιν* **f**³⁵ [93%] *HF,RP,OC,TR,CP* | 312 **ϕ**⁴⁶*KA,B* [5%] *NU* | 32 **ϕ**¹⁵ [1%] | three other readings [1%] ‡ 7:31 *τω κοσμω* **f**³⁵ [98%] *HF,RP,OC,TR,CP* | *τον κοσμον* **ϕ**^{15,46}*KA,B* [2%] *NU* § 7:31 *τουτω* *rell* | — **ϕ**^{15,46}*KA,B* [1%] *NU* | *τουτον* [1%]
* 7:32 *αρεσει* **f**³⁵ [96%] *HF,RP,OC,TR,CP* | *αρεση* **ϕ**⁴⁶*KA,B* [4%] *NU* † 7:33 *δε* *rell* | — [2%] *CP* ‡ 7:33 *αρεσει* **f**³⁵ [96%] *HF,RP,OC,TR,CP* | *αρεση* **ϕ**⁴⁶*KA,B* [4%] *NU* § 7:34 *μεμερισται και* **f**³⁵ [88%] *HF,RP,OC,CP* | 212 **ϕ**^{15,46}*KA,B* [7%] *NU* | 1 [5%] *TR* (*OC* is in small print.) * 7:34 *και η παρθενος η αγαμος* **f**³⁵ (93.4%) *HF,RP,OC,TR,CP* | 4512345 **ϕ**⁴⁶*KA* (2.4%) | 45123 **ϕ**¹⁵*B* (3.7%) *NU* | three other readings (0.5%) † 7:34 *και* **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶*A* [95%] *HF,RP,OC,TR,CP* | 1 *τω κβ* [4%] *NU* | 1 *το* [1%] ‡ 7:34 *και* **f**³⁵ [94%] *HF,RP,OC,TR,CP* | 1 *τω* **ϕ**⁴⁶*KA,B* [6%] *NU*

κόσμου· πῶς ἀρέσει§ τῷ ἀνδρί. ³⁵ Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον* λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον, καὶ εὐπρόσεδρον† τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως.

³⁶ Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἧ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ ἁμαρτάνει· γαμείτωσαν. ³⁷ Ὁς δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ,‡ μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ§ τοῦ* τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ.† ³⁸ Ὅστε, καὶ ὁ ἐκγαμίζων‡ καλῶς§ ποιεῖ,* ὁ δὲ† μὴ ἐκγαμίζων‡ κρεῖσσον ποιεῖ.§

§ 7:34 ἀρεσει f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | ἀρεση p⁴⁶ κA,B [2%] NU * 7:35 συμφερον f³⁵ [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | συμφορον p^{15,46} κA,B [1.5%] NU † 7:35 ευπροσεδρον f³⁵ [85%] HF,RP,TR | ευπαρεδρον p⁴⁶ κA,B [15%] OC,CP,NU ‡ 7:37 εδραιος εν τη καρδια f³⁵ [91%] HF,RP,OC,TR,CP | 234 αυτου 1 κA,B [4%] NU | 234 αυτου p^{46v} [1%] | 1234 αυτου [3%] § 7:37 καρδια αυτου f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | ιδια 1 κA,B [3%] NU | 1 [2%] * 7:37 του f³⁵ [75%] HF,RP,OC,TR,CP | — (κ)A,B [20%] NU | το [5%] † 7:37 ποιει f³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | ποιησει p⁴⁶ κA,B [2%] NU ‡ 7:38 εκγαμιζων f³⁵ (72.2%) HF,RP,OC,TR,CP | γαμιζων p⁽¹⁵⁾⁴⁶ κ(A)B (12.8%) NU | εγγαμιζων (5.6%) | long omissions (9.4%) § 7:38 καλωσ f³⁵ (83.1%) HF,RP,OC,TR,CP | την εαυτου παρθενον 1 p¹⁵ κA (6.8%) NU | την παρθενον εαυτου 1 B (0.3%) | την παρθενον αυτου 1 p⁴⁶ (0.3%) | long omissions (9.4%) * 7:38 ποιει *rell* | ποιη CP | ποιησει p^{15,46} B [1.5%] † 7:38 ο δε f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | και ο p⁴⁶ κA,B [5%] NU ‡ 7:38 εκγαμιζων f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | γαμιζων p⁴⁶ κA,B [5%] NU § 7:38 ποιει f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ποιησει p⁴⁶ κA,B [3%] NU

39 Γυνή δέδεται νόμῳ* ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐὰν δὲ καὶ† κοιμηθῆ ὁ ἀνὴρ,‡ ἐλευθέρα ἐστὶν ὧ̄ θέλει γαμηθῆναι—μόνον ἐν Κυρίῳ. 40 Μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην—δοκῶ δὲ κἀγὼ Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

8

About things offered to idols

1 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων· οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκοντες ἔχομεν. Ἡ γινώσις φυσιοῦ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 2 Εἰ δέ* τις δοκεῖ εἰδέναι† τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκεν‡ καθὼς δεῖ γινῶναι. 3 Εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ.

Idols are really nothing

4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἶδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος§ εἰ μὴ εἶς. 5 Καὶ γὰρ εἶπερ εἰσὶν λεγόμενοι <θεοί,> εἴτε ἐν οὐρανῶ εἴτε ἐπὶ τῆς* γῆς (ὡσπερ εἰσὶν <θεοὶ> πολλοὶ

* 7:39 νομῳ f³⁵ [96.8%] HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ^{15,46} κ^{A,B} (2.6%) NU | γαμῳ (0.7%) † 7:39 καὶ f³⁵ [80%] HF,RP,CP | — ϣ⁴⁶ κ^{A,B} [20%] OC,TR,NU ‡ 7:39 ἀνηρ f³⁵ ϣ⁴⁶ κ^{A,B} [88%] HF,RP,CP,NU | 1 αὐτῆς [12%] OC,TR * 8:2 δε f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ κ^{A,B} [5%] NU † 8:2 εἰδέναι f³⁵ [86%] HF,RP,OC,TR,CP | ἐγνωκεναι ϣ⁴⁶ κ^{A,B} [4%] NU | εἶναι [10%] ‡ 8:2 οὐδεπω οὐδὲν ἐγνωκεν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | οὐπω ἐγνω ϣ⁴⁶ κ^{A,B} [3%] NU | 1 ἐγνω [1%] | three other readings [1%] § 8:4 ἕτερος f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ κ^{A,B} [5%] NU * 8:5 τῆς f³⁵ [60%] OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ κ^{A,B} [40%] HF,RP,NU

καὶ <κύριοι> πολλοί), ⁶ ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεός, ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.

Respect the other's conscience

⁷ Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνώσις· τινὲς δέ, τῇ συνειδήσει† τοῦ εἰδώλου, ἕως ἄρτι‡ ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν, ἀσθενῆς οὔσα, μολύνεται. ⁸ Βρῶμα δὲ ἡμᾶς§ οὐ παρίστησιν* τῷ Θεῷ· οὔτε γὰρ† ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,‡ οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.§

⁹ Βλέπετε δὲ μή πως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενούσιν.*
¹⁰ Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γνώσιν ἐν εἰδωλείῳ† κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ, ἀσθενοῦς ὄντος, οἰκοδομηθήσεται εἰς

† **8:7** συνειδησει **f**³⁵ (95.5%) HF,RP,OC,TR,CP | συνηθεια (κ)A,B (4.5%) NU ‡ **8:7** του ειδωλου εως αρτι **f**³⁵ A [94%] HF,RP,OC,TR,CP | 3412 κB [3%] NU | 1 ειδωλοθυτου 34 [3%] § **8:8** ημας *rell* | υμας κ [15%] * **8:8** παριστησιν **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | παραστησει **ϕ**⁴⁶κA,B [3%] NU † **8:8** γαρ **f**³⁵ (95.4%) HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κA,B (3.9%) NU | long omission (0.7%) ‡ **8:8** περισσευομεν **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶κA (90.4%) HF,RP,OC,TR,NU | περισσευωμεν (4.3%) CP | περισσευομεθα B (3.6%) | — (1%) | long omission (0.7%) § **8:8** φαγωμεν περισσευομεν ουτε εαν μη φαγωμεν υστερουμεθα **f**³⁵ κ (94.9%) HF,RP,OC,TR,CP | 5673412 **ϕ**⁴⁶B (2.6%) NU | 5123467 A (0.3%) | omit various words (1.5%) | long omission (0.7%) * **8:9** ασθενουσιν **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ασθενεσιν **ϕ**⁴⁶κA,B [4%] NU † **8:10** ειδωλειω *rell* | ειδωλιω (κA)B [15%]

τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; ¹¹ Καὶ ἀπολεῖται‡ ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῆ γνώσει,§ δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. ¹² Οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. ¹³ Διόπερ, εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

9

The 'rights' of an apostle

¹ Οὐκ εἰμι ἀπόστολος; Οὐκ εἰμι ἐλεύθερος;* Οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν† τὸν Κύριον ἡμῶν ἐώρακα;‡ Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ; ² Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμι ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι, ἢ γὰρ σφραγίς τῆς ἐμῆς§ ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. ³ Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἐστίν.* ⁴ Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν;†

‡ **8:11** και απολειται **f**³⁵ (93%) HE,RP,OC,TR,CP | 1 απολλυται (4.5%) | απολλυται γαρ **ϕ**⁴⁶κB (0.9%) NU | απολλυται ουν A (0.3%) | four confluations (1.4%) § **8:11** αδελφος επι τη ση γνωσει **f**³⁵ (94.5%) HE,RP,OC,TR,CP | 1 εν 345 (3.9%) | εν 34 (-ση B) 5 ο 1 **ϕ**⁴⁶κA(B) (1.5%) NU * **9:1** αποστολος ουκ ειμι ελευθερος **f**³⁵ (93.2%) HE,RP,OC,TR,CP | 4231 **ϕ**⁴⁶κA,B (5.8%) NU | 234 (0.5%) | 231 (0.5%) † **9:1** χριστον **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κA,B [5%] NU ‡ **9:1** εωρακα **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [98%] HE,RP,OC,TR,CP,UBS | εορακα κB [2%] N-A § **9:2** της εμης **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [98.5%] HE,RP,OC,TR,CP | μου 1 κB [1.5%] NU | A omits the whole verse [homoioteleuton] * **9:3** αυτη εστιν **f**³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 κA,B [3%] NU † **9:4** πιειν **f**³⁵ A [97.5%] HE,RP,OC,TR,CP | πιειν **ϕ**⁴⁶B,NU | ποιειν [1%] | πιυ κ [1%]

5 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναιῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ Κηφᾶς; 6 Ἦ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ‡ μὴ ἐργάζεσθαι; 7 Τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ; Τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ‡ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἦ * τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει; 8 Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ;† Ἦ οὐχὶ‡ καὶ ὁ νόμος ταῦτα‡ λέγει; 9 Ἐν γὰρ τῷ Μωσέως* νόμῳ† γέγραπται· «Οὐ φιμώσεις‡ βοῦν ἀλοῶντα.»‡ Μὴ τῶν βοῶν μέλει* τῷ Θεῷ, 10 ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει† ὁ ‡ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν‡ τῆς ἐλπίδος

‡ 9:6 του f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶ κA,B [5%] NU
 § 9:7 εκ του καρπου f³⁵ p⁴⁶ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | τον καρπον κA,B,C [3%] NU * 9:7 η *rell* | — B [15%] † 9:8 λαλω f³⁵ κA,B,C [95%] HE,RP,OC,TR,NU | λεγω p⁴⁶ [5%] CP
 ‡ 9:8 ουχι f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶ κA,B,C [4%] NU
 § 9:8 ταυτα f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 ου p⁴⁶ κA,B,C [4%] NU * 9:9 μωσεως f³⁵ [73%] OC | μωυσεως κB,C [20%] HE,RP,TR,CP,NU | μωυσεος [5%] | μωυσεος [2%] † 9:9 μωσεως νομω f³⁵ κA,B,C [90%] HE,RP,OC,TR,NU | 21 [10%] (CP) | 2 p⁴⁶
 ‡ 9:9 φιμωσεις f³⁵ p⁴⁶ κA,C [99%] HE,RP,OC,TR,CP | κημωσεις B [1%] NU § 9:9 αλωωντα f³⁵ [30%] | αλωωντα *rell* (The noun equivalent is everywhere spelled with rough breathing; since collators have generally not registered aspiration, it is hard to know what the witness of the mass of minuscules may be.) * 9:9 μελει *rell* | μελλει [22%] | μελη [3%] † 9:10 επ ελπιδι οφειλει f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 κA,B,C [5%] NU | οφειλει εφ ελπιζει p⁴⁶ ‡ 9:10 ο *rell* | — CP § 9:10 αλωων f³⁵ [30%] | αλωων *rell*

αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι.*

To live from the Gospel

¹¹ Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν;†
¹² Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν‡ μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα μὴ ἐγκοπὴν τινα§ δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. ¹³ Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι* ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες† τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; ¹⁴ Οὕτως καὶ ὁ Κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν.

To forego a right

¹⁵ Ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην‡ τούτων, οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ

* **9:10** τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι **f**³⁵ [93.5%] HE,RP,OC,TR,CP | 1234 (1.7%) | 5 (εφ Α) 6 του 4 κ(A)B,C (3.7%) NU | four other readings **p**⁴⁶ (1%) † **9:11** θερισομεν *rell* | θερισωμεν [9%] CP ‡ **9:12** εξουσιας υμων **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 **p**⁴⁶ κA,B,C [4%] NU § **9:12** εγκοπην τινα **f**³⁵ [67%] HE,RP,OC,TR,CP | εκκοπην 2 [30%] | 21 A(B)C [2%] NU | 2 εκκοπην κ [1%] | one other reading * **9:13** εργαζομενοι **f**³⁵ **p**⁴⁶ A,C [98%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 τα κB [2%] [NU] † **9:13** προσεδρευοντες **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | παρεδρευοντες **p**⁴⁶ κA,B,C [4%] NU ‡ **9:15** ουδενι εχρησαμην **f**³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | ου κεχρημαι ουδενι **p**⁴⁶ κA,B,C [4%] NU

τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ[§] 16 —ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι,* οὐκ ἔστιν μοι καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ δὲ† μοί ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι.‡ 17 (Εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι.) 18 Τίς οὖν μοί ἐστιν[§] ὁ μισθός; Ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,* εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

All things to all men

19 Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω· 20 Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον,† ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· 21 τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος (μὴ ὢν ἄνομος Θεῷ‡ ἀλλ' ἐννομος Χριστῷ),[§]

§ 9:15 ἵνα τις κενώσῃ **f**³⁵ [89%] HF,RP,OC,TR,CP | 12 κενώσει C [8%] | ουδεις κενώσει **p**⁴⁶(κ)B [1.5%] NU | ουθεις μη καινωσει A | 12 ου μη 3 [1%] * 9:16 ευαγγελιζωμαι *rell* | ευαγγελζομαι [20%] | two other readings [1%] † 9:16 δε **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | γαρ **p**⁴⁶κA,B,C [5%] NU ‡ 9:16 ευαγγελιζωμαι **f**³⁵ **p**⁴⁶κA [79%] HF,RP,OC,TR,CP | ευαγγελισωμαι B,C [1%] [NU] | ευαγγελζομαι [20%] § 9:18 μοι εστιν **f**³⁵ **p**⁴⁶B (80.7%) HF,RP,OC,TR,CP | μου 2 κA,C (13.1%) NU | εσται 1 (0.5%) | 2 (2.6%) | 1 (0.3%) | — (2.7%) * 9:18 του χριστου **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶κA,B,C [4%] NU † 9:20 νομον **f**³⁵ (92.2%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 μη ων αυτος υπο 1 κA,B,C (6.8%) NU | long omissions (1%) ‡ 9:21 θεω **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | θεου **p**⁴⁶κA,B,C [5%] NU § 9:21 χριστω **f**³⁵ [90%] HF,RP,OC,TR,CP | χριστου **p**⁴⁶κA,B,C [10%] NU

ἵνα κερδήσω ἀνόμους·* 22 ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς† ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ‡ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. 23 Τοῦτο§ δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς* αὐτοῦ γένωμαι.

Even an apostle can be rejected

24 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; Οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. 25 Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται —ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. 26 Ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως· οὕτως πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δαίρων.† 27 Ἄλλ'‡ ὑπωπιάζω§ μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή πως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

10

Learn from Israel

* 9:21 κερδησω ανομους f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 [2%] | 1 τους 2 p⁴⁶ | κερδανω τους 2 κA,B,C [3%] NU | κερδανω 2 [1%] † 9:22 ως f³⁵ C [99%] HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶ κA,B [1%] NU ‡ 9:22 τα f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶ κA,B,C [3%] NU § 9:23 τουτο f³⁵ (92.9%) HF,RP,OC,TR,CP | παντα p⁴⁶ κA,B,C (7.1%) NU * 9:23 συγκοινωνος rell | συγκοινωνος CP † 9:26 δαιρων f³⁵ [35%] CP | δερων p⁴⁶ κA,B,C [65%] HF,RP,OC,TR,NU ‡ 9:27 αλλ rell | αλλα p⁴⁶ B [2%] NU § 9:27 υποπιαζω f³⁵ κA,B,C [62%] HF,RP,TR,NU | υποπιαζω p⁴⁶ [34%] OC,CP | υποπιεζω [4%]

1 Οὐ θέλω δε* ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον 2 — καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν† ἐβαπτίσαντο‡ ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ— 3 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον§ 4 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον.* ἔπιον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ δὲ πέτρα† ἦν ὁ Χριστός. 5 Ἀλλ’ οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός— κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Examples

6 Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν καθὼς κάκεῖνοι ἐπεθύμησαν. 7 Μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν· ὡσπερ‡ γέγραπται· «Ἐκάθισεν ὁ λαὸς§ φαγεῖν καὶ πιεῖν,* καὶ ἀνέστησαν παίζειν.» 8 Μηδὲ πορνεύωμεν,

* **10:1** δε f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | γαρ p⁴⁶ κA,B,C [4%] NU
 † **10:2** μωυσην rell | μωσην κA [5%] TR | μωυσεα p⁴⁶ ‡ **10:2**
 εβαπτισαντο f³⁵ B [90%] HE,RP,OC,TR,CP | εβαπτιζοντο p⁴⁶ |
 εβαπτισησαν κA,C [10%] NU § **10:3** βρωμα πνευματικον
 εφαγον f³⁵ κC [94%] HE,RP,OC,TR,CP | 213 p⁴⁶ B [3%] NU | 231
 A [1%] | four other readings [2%] * **10:4** πωμα πνευματικον
 επιον f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 231 p⁴⁶ κA,B,C [3%] NU |
 three other readings [1%] † **10:4** δε πετρα f³⁵ p⁴⁶ A,C [98.5%]
 HE,RP,OC,TR,CP | 21 κB [1.5%] NU ‡ **10:7** ωσπερ f³⁵ p⁴⁶ κA,B
 [90%] HE,RP,CP,NU | ως C [10%] OC,TR § **10:7** λαος rell | 1
 του [1%] CP * **10:7** πειν f³⁵ A,C [98%] HE,RP,OC,TR,CP | πειν
 p⁴⁶ B [1%] NU | πιν κ | ποιειν [1%]

καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν—καὶ ἔπεσον[†] ἐν[‡] μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσιτρεῖς χιλιάδες. ⁹ Μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν,§ καθὼς καὶ* τινες αὐτῶν ἐπείρασαν—καὶ ὑπὸ τῶν ὄφρων ἀπώλοντο.[†] ¹⁰ Μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καὶ[‡] τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν—καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.

¹¹ Ταῦτα δὲ πάντα§ τύποι συνέβαινον* ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήνησεν.[†] ¹² Ὡστε, ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέση. ¹³ Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος, δυνατὸς[‡] δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἔασει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς§ ὑπενεγκεῖν.

† **10:8** επεσον **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [90%] HF,RP,OC,TR,CP | επεσαν **κA,B,C** [10%] NU ‡ **10:8** εν **f**³⁵ **A,C** [98.5%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ **κB** [1.5%] NU § **10:9** χριστον *rell* | κυριον **κB,C** (7.3%) | θεου **A** (2.7%) | — (0.9%) * **10:9** και **f**³⁵ **C** [88%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ **κA,B** [12%] NU † **10:9** απωλοντο **f**³⁵ **C** [99%] HF,RP,OC,TR,CP | απωλυντο **ϕ**⁴⁶ | απωλλυντο **κB** [1%] NU ‡ **10:10** καθως και **f**³⁵ (79.1%) HF,RP,OC,TR,CP | 1 **A,C** (17.6%) | καθαπερ **ϕ**⁴⁶ **κB** (1%) NU | long omissions (2.2%) § **10:11** ταυτα δε παντα **f**³⁵ **C** [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 321 **κ** [2%] | 12 **A,B** [2%] NU * **10:11** τυποι συνεβαινον **f**³⁵ (86.8%) HF,RP,OC,TR,CP | τυπικως συνεβαινεν **ϕ**⁴⁶ **κB,C** (8.4%) NU | τυπικως 2 **A** (2.4%) | 1 συνεβαινεν (0.9%) | 2 (0.9%) | three other readings (0.7%) † **10:11** κατηνησεν **f**³⁵ **A,C** [97%] HF,RP,OC,TR,CP | κατηνηκεν **ϕ**⁴⁶ **κB** [2%] NU | two other readings [1%] ‡ **10:13** δυνατος **f**³⁵ [30%] CP | πιστος **ϕ**⁴⁶ **κA,B,C** [70%] HF,RP,OC,TR,NU § **10:13** υμας **f**³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | ημας [3%] | — **ϕ**⁴⁶ **κA,B,C** [5%] NU (OC is in small print.)

Eschew idolatry

14 Διόπερ,* ἀγαπητοί μου,† φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας.‡ 15 Ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. 16 Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν;§ Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; 17 Ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σώμα οἱ πολλοί ἐσμεν, οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. 18 Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ* οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν;

Idol = demon

19 Τί οὖν φημι; Ὅτι εἰδωλὸν τί ἐστίν, ἢ ὅτι εἰδωλόθυτόν† τί ἐστίν; 20 Ἄλλ' ὅτι ἃ θύει‡ τὰ ἔθνη§ δαιμονίοις θύει καὶ οὐ Θεῶ.* Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. 21 Οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε

* **10:14** διοπερ *rell* | διο [5%] CP † **10:14** αγαπητοι μου *rell* | αδελφοι 21 CP ‡ **10:14** ειδωλολατριας **f**³⁵ **p**⁴⁶(**κ**)B,C [64%] OC,CP | ειδωλολατρειας A [35%] HE,RP,TR,NU | ειδωλολατρεας [1%] § **10:16** του αιματος του χριστου εστιν **f**³⁵ **κ**C [99%] HE,RP,OC,TR,CP | 51234 **p**⁴⁶A,B [1%] NU * **10:18** ουχι **f**³⁵ **p**⁴⁶B [97%] HE,RP,OC,TR,CP | ουχ **κ**A,C [3%] NU † **10:19** ειδωλον τι εστιν η οτι ειδωλοθυτον **f**³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | 12346 [1%] | 623451 B [3%] NU | 612 **p**⁴⁶**κ**A,C [2%] ‡ **10:20** θυει **f**³⁵ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | θυουσιν **p**⁴⁶**κ**A,B,C [7%] NU § **10:20** τα εθνη **f**³⁵ **p**⁴⁶**κ**A,C [99%] HE,RP,OC,TR,CP | — B [1%] NU * **10:20** θυει και ου θεω **f**³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | θυουσιν 234 [2%] | 234 θυουσιν **κ**A,B,C [3%] [NU]

τραπέζης Κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. ²² Ἦ παραζηλοῦμεν τὸν Κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἔσμεν;

About conscience

²³ Πάντα μοι† ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα μοι‡ ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. ²⁴ Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ§ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος.* ²⁵ Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντας διὰ τὴν συνείδησιν. ²⁶ «τοῦ γὰρ Κυρίου† ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.» ²⁷ Εἰ δέ‡ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε§ πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντας διὰ τὴν συνείδησιν. ²⁸ Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, «Τοῦτο εἰδωλόθυτόν* ἐστίν,» μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν. «τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.»† ²⁹ Συνείδησιν, δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου.

† **10:23** μοι **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κA,B,C [3%] NU
‡ **10:23** μοι **f**³⁵ [87%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶κA,B,C [3%] NU
| long omission [10%] [homoioteleuton] § **10:24** αλλα *rell* | 1
και [12%] * **10:24** ετερου εκαστος **f**³⁵ (89.5%) HF,RP,OC,TR,CP
| 1 **ϕ**⁴⁶κ(A)B,C (4.6%) NU | πλησιον 2 (5.9%) † **10:26** γαρ
κυριου **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶A [90%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 κB,C [3%] NU |
long omission [7%] ‡ **10:27** δε **f**³⁵ C [88%] HF,RP,OC,TR,CP |
— **ϕ**⁴⁶κA,B [4%] NU | long omission [8%] § **10:27** θελετε
rell | θελεται κ [10%] * **10:28** ειδωλοθυτον **f**³⁵ C [99%]
HF,RP,OC,TR,CP | ιεροθυτον **ϕ**⁴⁶κA,B [1%] NU † **10:28** του γαρ
κυριου η γη και το πληρωμα αυτης **f**³⁵ (91.2%) HF,RP,OC,TR,CP
| — κA,B,C (8.4%) NU | — **ϕ**⁴⁶ has a longer omission | one other
reading (0.3%)

Do all to the glory of God

Ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; ³⁰ Εἰ[‡] ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; ³¹ Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. ³² Ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις[§] καὶ Ἑλλῆσιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ ³³ —καθὼς κάγω πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ συμφέρον* ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

11

¹ Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κάγω Χριστοῦ.

The nature of church life

About women

² Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,* ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν, τὰς παραδόσεις[†] κατέχετε. ³ Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστιν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ[‡] Χριστοῦ ὁ Θεός. ⁴ Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν

[‡] **10:30** εἰ **f**³⁵ **κ**A,B,C [98%] **H**F,RP,OC,CP,NU | εἰ δε **ϕ**⁴⁶ [2%]
TR **§** **10:32** γίνεσθε καὶ ἰουδαίους **f**³⁵ [97%] **H**F,RP,OC,TR,CP
 | 231 **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [3%] **NU** * **10:33** συμφερον **f**³⁵ [95%]
HF,RP,OC,TR,CP | συμφορον **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [1%] **NU** | συμφερων
 [4%] * **11:2** ἀδελφοί **f**³⁵ [97%] **H**F,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C
 [3%] **NU** † **11:2** παραδοσεις *rell* | παραδωσεις [9%] **CP** ‡ **11:3**
 δε **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ **C** [97%] **H**F,RP,OC,TR,CP | 1 του **κ**A,B [3%] **NU**

αὐτοῦ. § 5 Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ καταισχύει* τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς†—ἐν γὰρ ἔστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. ‡ 6 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω. Εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρεσθαι § ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω.

7 Ἄνῆρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων.* γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἔστιν. 8 Οὐ γὰρ ἔστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός. 9 καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη† ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα 10 —διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους— 11 πλήν, οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικός οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός, ‡ ἐν Κυρίῳ. 12 Ὡσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ.

13 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρόπον ἔστιν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ

§ 11:4 κεφαλὴν αὐτοῦ *rell* | εαυτοῦ 1 CP * 11:5 καταισχύει *rell* | καταισχύνη [13%] | κατεσχύνη [2%] † 11:5 εαυτῆς f³⁵ B [75%] HE,RP,OC,TR,CP | αὐτῆς ρ^{46v} κA,C [25%] NU ‡ 11:5 ἐξυρημένη *rell* | ξυρημένη CP § 11:6 κείρεσθαι f³⁵ [32%] CP | κειρασθαι κA,B,C [64%] HE,RP,OC,TR,NU | κηρασθαι [3%] | three other readings [1%] * 11:7 ὑπάρχων f³⁵ ρ⁴⁶ κC [97%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 η A,B [3%] NU † 11:9 ἐκτίσθη *rell* | ἐκκτίσθη CP ‡ 11:11 ἀνὴρ χωρὶς γυναικός οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 5674123 ρ⁴⁶ κA,B,C [5%] NU

προσεύχεσθαι; ¹⁴ Ἡ⁸ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις* διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾶ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν; ¹⁵ Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ, δόξα αὐτῇ ἐστίν, ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται.†

¹⁶ Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος‡ εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

About the Lord's Supper

Some local abuses

¹⁷ Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινώ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρείττον⁸ ἀλλ' * εἰς τὸ ἥττον† συνέρχεσθε. ¹⁸ Πρῶτον μὲν γάρ, συνεργομένων ὑμῶν ἐν‡ ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. ¹⁹ Δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν⁸ εἶναι ἵνα* οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται† ἐν ὑμῖν.

²⁰ Συνεργομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. ²¹ Ἐκαστος

§ **11:14** η **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [4%] NU

* **11:14** αυτη η φυσις **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 231 **κ**A,B,C [4%] NU | η φυσις αυτης **ϕ**⁴⁶ † **11:15** δεδοται **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [73%] HF,RP,CP | 1 αυτη **κ**A,B [17%] OC,TR[NU] | αυτη 1 C [5%] | δεδωται [3%] | two other readings [2%] ‡ **11:16** φιλονεικος

rell | φιλονικος (C) [16%] § **11:17** κρειττον **f**³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP | κρεισσον (**κ**)A,B,C [3%] NU | κρειτγον [12%]

* **11:17** αλλ *rell* | αλλα A,B,C [11%] NU † **11:17** ηττον **f**³⁵ [88%] HF,RP,OC,TR,CP | ησσον **κ**A,B,C [2%] NU | ητγον [10%]

‡ **11:18** εν **f**³⁵ **κ**A,B,C [78%] HF,RP,OC,CP,NU | 1 τη [22%] TR

§ **11:19** αιρεσεις εν υμιν *rell* | 231 [2%] CP * **11:19** ινα **f**³⁵ **κ**A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 και **ϕ**⁴⁶ B [3%] [NU] † **11:19** γενωνται *rell* | γενονται [13%]

γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει‡ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει. ²² Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἦ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω; § Ἐπαιέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ ἐπαινώ.

How the Lord inaugurated it

²³ Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν· ὅτι ὁ * Κύριος Ἰησοῦς, ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο,† ἔλαβεν ἄρτον· ²⁴ καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν· «Λάβετε, φάγετε‡ τοῦτό μου ἐστὶν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον·§ τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.» ²⁵ Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων· «Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις ἂν* πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.» ²⁶ Ὁσάκις γὰρ ἂν† ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο‡ πίνητε,

‡ **11:21** προλαμβανει *rell* | προσλαμβανει A [15%] § **11:22** ὑμιν ειπω **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [5%] NU * **11:23** ο *rell* | — [10%] † **11:23** παρεδιδοτο **f**³⁵ [90%] HF,RP,OC,TR,CP | παρεδιδετο **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [5%] NU | seven other readings [5%] ‡ **11:24** λαβετε φαγετε **f**³⁵ (91.4%) HF,RP,OC,TR,CP | — (**ϕ**⁴⁶) **κ**A,B,C (8.3%) NU | two long omissions (0.3%) § **11:24** κλωμενον **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | — **ϕ**⁴⁶ **κ**A,B,C [2%] NU * **11:25** αν **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | εαν **ϕ**^{46v} **κ**B,C [3%] NU | long omission A [2%] † **11:26** αν **f**³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | εαν **κ**A,B,C [4%] NU | — [2%] ‡ **11:26** τουτο **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | — **κ**A,B,C [7%] NU

τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε ἄχρις οὗ ἂν ᾶξ ἔλθῃ.

Be careful to partake worthily

27 Ὡστε ὃς ἂν ἐσθίῃ* τὸν ἄρτον τοῦτον† ἢ πίνῃ‡ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως§ ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ* αἵματος τοῦ Κυρίου. 28 Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. 29 Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως† κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου.‡ 30 Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί.

31 Εἰ γὰρ§ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν,* οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. 32 Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ† Κυρίου παιδεύομεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.

§ 11:26 ἀν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | εἰαν [1%] | — p⁴⁶κA,B,C [4%] NU * 11:27 ἐσθιῃ *rell* | ἐσθιει [25%] | three other readings p⁴⁶ [1%] † 11:27 τουτον f³⁵ [93%] HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B,C [7%] NU ‡ 11:27 πινῃ *rell* | πίνει [13%] | two other readings [1%] § 11:27 ἀναξίως f³⁵ p⁴⁶A,B,C [70%] OC,TR,CP,NU | 1 του κυριου κ [30%] RP,HF * 11:27 του f³⁵ p⁴⁶κA,B,C [85%] HF,RP,CP,NU | — [10%] OC,TR | long omission [5%] † 11:29 ἀναξίως f³⁵ (98%) HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B,C (1.5%) NU | long omission (0.5%) ‡ 11:29 του κυριου f³⁵ (98%) HF,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B,C (2%) NU § 11:31 γὰρ f³⁵ C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | δε p⁴⁶κA,B [3%] NU * 11:31 διεκρίνομεν (p⁴⁶B) *rell* | εκρινομεν [25%] † 11:32 υπο f³⁵ p⁴⁶A [92%] HF,RP,TR | 1 του κB,C [8%] OC,CP[NU] (Some TRs have του; OC is in small print.)

33 Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνεργόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. 34 Εἰ δέ† τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρῖμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθῃ διατάξομαι.

12

About spiritual gifts

1 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. 2 Οἴδατε ὅτι ὅτε* ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι. 3 Διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν,† καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν‡ εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα. 5 Καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν,§ καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος. 6 Καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν* Θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 7 Ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἢ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.

A list of gifts

‡ **11:34** δε f³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ KA,B,C [3%] NU
 * **12:2** οτε f³⁵ KA,B,C [82%] HE,RP,OC,CP,NU | — [18%] TR
 † **12:3** ιησουν f³⁵ ϣ⁴⁶ (95.6%) HE,RP,OC,TR,CP | ιησους KA,B,C (3.4%) NU | four other readings (1%) ‡ **12:3** κυριον ιησουν f³⁵ (93.2%) HE,RP,OC,TR,CP | κυριος ιησους ϣ⁴⁶ KA,B,C (5.2%) NU | 12 χριστον (0.8%) | long omission (0.7%) § **12:5** και διαιρεσεις διακονιων εισιν rell | — [14%] [homoioarcton] * **12:6** εστιν f³⁵ (B) (79.5%) HE,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ KA,C (20.5%) NU

8 Ὡ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδονται λόγος σοφίας· ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα· 9 ἐτέρω δὲ† πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι· ἄλλω δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ‡ Πνεύματι· 10 ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω δὲ§ προφητεία, ἄλλω δὲ* διακρίσεις πνευμάτων· ἐτέρω δὲ† γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἔρμηνεῖα γλωσσῶν. 11 Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστω καθὼς βούλεται.

An analogy from the body

12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἐστὶν καὶ μέλη ἔχει πολλά,‡ πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἐνός,§ πολλά ὄντα, ἓν ἐστὶν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός. 13 Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν—εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι—καὶ πάντες εἰς* ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν.† 14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα

† 12:9 δε f³⁵ p⁴⁶A,C [98%] HE,RP,OC,TR,CP | — κB [2%] NU
 ‡ 12:9 αυτω f³⁵ κ,0201 [94%] HE,RP,OC,TR,CP | ενι A,B [2%] NU
 | — p⁴⁶(C) [1%] | long omission [3%] § 12:10 δε f³⁵ κA,C [98%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — p⁴⁶B,0201 [2%] * 12:10 δε f³⁵ κA,C [98%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — p⁴⁶B,0201 [2%] † 12:10 δε f³⁵ A,C [96%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κB,0201 [4%] NU ‡ 12:12 μελη εχει πολλα f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 132 κA,B,C [4%] NU | 312 p⁴⁶ § 12:12 του ενος f³⁵ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | — κA,B,C [7%] NU * 12:13 εις f³⁵ [91%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B,C [9%] NU † 12:13 πνευμα εποτισθημεν f³⁵ p⁴⁶κB,C [72%] HE,RP,OC,TR,CP,NU | πομα 2 [24%] | 1 εφωτισθημεν [4%] | σωμα εσμεν A

οὐκ ἔστιν ἐν μέλος ἀλλὰ πολλά. ¹⁵ Ἐὰν εἶπη ὁ πούς, «Ὅτι οὐκ εἰμι χεῖρ, οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος,» οὐ παρά τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. ¹⁶ Καὶ ἐὰν εἶπη τὸ οὖς, «Ὅτι οὐκ εἰμι ὀφθαλμός, οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος,» οὐ παρά τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. ¹⁷ Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; ¹⁸ Νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἕκαστον αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. ¹⁹ (Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; ²⁰ Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη ἐν δὲ σῶμα.)

²¹ Οὐ δύναται δὲ ὁ † ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ, «Χρεῖαν σου οὐκ ἔχω.» ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσί, «Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω.» ²² Ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον, τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν. ²³ Καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν· καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, ²⁴ τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρεῖαν ἔχει. Ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι* περισσοτέραν δοῦς τιμὴν, ²⁵ ἵνα μὴ ἦ σχίσμα† ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη· ²⁶ καὶ εἴτε πάσχει

‡ **12:21** δε ο f³⁵ p⁴⁶ κΒ [64%] HF,RP,CP,NU | 2 A,C [18%] | 1 [8%] OC,TR | — [10%] § **12:24** αλλ rell | αλλα κA,B,C [25%] NU * **12:24** υστερουντι f³⁵ p⁴⁶ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | υστερουμενω κA,B,C,048 [3%] NU † **12:25** σχισμα f³⁵ p⁴⁶ A,B,C [58%] OC,TR,NU | σχισματα κ [40%] HF,RP,CP | two other readings [2%]

ἐν μέλος, συμπάσχη‡ πάντα τὰ μέλη· εἴτε
δοξάζεται ἐν§ μέλος, συγκαίρη* πάντα τὰ
μέλη.

Functions in the Church

27 Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ
μέλη ἐκ μέρους. 28 Καὶ οὐς μὲν ἔθετο ὁ
Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· πρῶτον ἀποστόλους,
δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους·
ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα† χαρίσματα ἰαμάτων,
ἀντιλήψεις,‡ κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν.
29 Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφήται;
Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις;
30 Μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων;
Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες
διερμηνεύουσιν; 31 Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα
τὰ κρείττονα. §

About agape love

Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

13

1 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ
καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα
χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. 2 Καὶ ἐὰν
ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα

‡ 12:26 συμπασχη f³⁵ [40%] CP | συμπασχει (ϕ⁴⁶κA,B,C) [60%]
HE,RP,OC,TR,NU § 12:26 εν f³⁵ C [99%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] |
— ϕ⁴⁶κA,B [1%] * 12:26 συγκαίρη f³⁵ [40%] CP | συγκαίρει
(ϕ⁴⁶)κ(A,B,C) [60%] HE,RP,OC,TR,NU † 12:28 ειτα f³⁵ [96%]
HE,RP,OC,TR,CP | επειτα ϕ⁴⁶κA,B,C [3%] NU | — [1%] ‡ 12:28
αντιληψεις *rell* | αντιληψεις (ϕ⁴⁶)κA,B [2%] NU § 12:31
κρειττονα f³⁵ (94.2%) HE,RP,OC,TR,CP | μειζονα ϕ⁴⁶κA,B,C
(5.8%) NU

καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἔὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν,* ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν† εἰμι. ³ Καὶ ἔὰν‡ ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἔὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι,§ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.

Love described

⁴ Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται,* οὐ φυσιοῦται, ⁵ οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν· ⁶ οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· ⁷ πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει· ⁸ ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει.†

Love contrasted

* **13:2** μεθιστανειν **f**³⁵ A,C [97%] HF,RP,OC,TR,CP | μεθισταναι **ϕ**⁴⁶B,048 [3%] NU | **κ** omits a whole verse [homoioteleuton]
 † **13:2** ουθεν *rell* | ουδεν [5%] OC ‡ **13:3** και εαν **f**³⁵ **κ** [97%] HF,RP,OC,TR,CP | καν **ϕ**⁴⁶A,B,C [3%] NU § **13:3** καυθησομαι **f**³⁵ (50.6%) OC | καυθησωμαι C (44.7%) HF,RP,TR,CP | καυθησεται (1%) | καυθη (0.8%) | καυχησωμαι **ϕ**⁴⁶αA,B (1.5%) NU | καυχησομαι 048 (0.5%) | four further variants (0.8%) (As one of the speakers at the Perry Hall Theological Forum, January, 2005, Maurice Robinson explained that he and Pierpont chose the main minority reading here because to them it was the most difficult [!]. But people expect the Subjunctive with ἵνα, so many scribes probably made the change virtually without thinking.) * **13:4** η αγαπη ου περπερευεται **f**³⁵ κC,048 (83.5%) HF,RP,OC,TR,CP[NU] | 123 περπορευεται A (2.4%) | 123 υπερπερευεται (0.5%) | 34 B (12.9%) | 3412 **ϕ**⁴⁶ | long omission (0.7%) † **13:8** εκπιπτει **f**³⁵ [98%] HF,RP,OC,TR,CP | πιπτει **ϕ**⁴⁶αA,B,C,048 [2%] NU

Εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνώσις, καταργηθήσεται· ⁹ ἐκ μέρους δὲ‡ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν. ¹⁰ Ὄταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε§ τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ¹¹ (Ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν,* ὡς νήπιος ἐφρόνουں,† ὡς νήπιος ἐλογιζόμην·‡ ὅτε δὲ§ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου.) ¹² Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.

¹³ Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

14

Prophecy is better than Tongues

¹ Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. ² Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ τῷ* Θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει· πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. ³ Ὁ δὲ προφητεύων

‡ **13:9** δε f³⁵ [92%] HE,RP,OC,CP | γαρ ϣ⁴⁶ κA,B [8%] TR,NU

§ **13:10** τότε f³⁵ [94%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ κA,B [6%] NU

* **13:11** ως νηπιος ελαλουν f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 ϣ⁴⁶ κA,B [5%] NU † **13:11** ως νηπιος εφρονουν f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 κA,B [5%] NU ‡ **13:11** ως νηπιος ελογιζομην f³⁵ [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 312 κA,B [5%] NU

§ **13:11** δε f³⁵ [98.5%] HE,RP,OC,TR,CP | — κA,B,048 [1.5%] NU

* **14:2** τω f³⁵ A [98%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ κB [2%] NU

ἄνθρωποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. ⁴ Ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. ⁵ Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μεῖζων γὰρ[†] ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις (ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύει),[‡] ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ.

Messages need to be intelligible

⁶ Νυνὶς δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ, ἢ ἐν* διδαχῇ; ⁷ Ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα· ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ διδῶ,[†] πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; ⁸ Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγξ[‡] δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον; ⁹ Οὕτως καὶ ὑμεῖς· διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; Ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. ¹⁰ Τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη

† **14:5** γαρ **f**³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | δε **ϕ**⁴⁶ κA,B [3%] NU ‡ **14:5** διερμηνευει **f**³⁵ [85%] HE,RP,OC,CP | διερμηνευη **ϕ**⁴⁶ κA,B,048 [14%] TR,NU | διερμηνευων [1%] § **14:6** νυνι **f**³⁵ [90%] HE,RP,OC,TR,CP | νυν κA,B [10%] NU * **14:6** εν **f**³⁵ A,B,048 [98%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — **ϕ**⁴⁶ κ [2%] † **14:7** διδω **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶ [85%] HE,RP,OC,CP | δω κA,B [15%] TR,NU ‡ **14:8** φωνην σαλπιγξ **f**³⁵ B [95%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 (**ϕ**⁴⁶)κ(A)048 [5%] NU

φωνῶν ἐστίν§ ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν αὐτῶν* ἄφωνον. 11 Ἐὰν οὖν μὴ εἶδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος.

12 Οὕτως καὶ ὑμεῖς· ἐπεὶ ζηλωταὶ ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε, ἵνα περισσεύητε. 13 Διόπερ† ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. 14 Ἐὰν γὰρ‡ προσεύχωμαι§ γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. 15 Τί οὖν ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοί· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοί. 16 Ἐπεὶ, ἐὰν εὐλογήσης* τῷ† πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου, πῶς ἐρεῖ τὸ «Ἀμήν» ἐπὶ τῇ σῆ εὐχαριστίᾳ, ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν; 17 Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.

Paul's example

18 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου‡ πάντων ὑμῶν

§ 14:10 ἐστίν f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | εἰσιν ρ⁴⁶κA,B [6%] NU * 14:10 αὐτῶν f³⁵ (92.6%) HF,RP,OC,TR,CP | — ρ⁴⁶κA,B,048 (7.4%) NU † 14:13 διόπερ f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | διο ρ⁴⁶κA,B,048 [3%] NU ‡ 14:14 γὰρ f³⁵ κA,048 [98%] HF,RP,OC,TR,CP[NU] | — ρ⁴⁶B [2%] § 14:14 προσευχωμαι *rell* | προσευχομαι [15%] * 14:16 εὐλογησης f³⁵ ρ⁴⁶048 [90%] HF,RP,OC,TR,CP | εὐλογης κA,B [10%] NU † 14:16 τῷ f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | ἐν B [2%] [NU] | — ρ⁴⁶κA [2%] ‡ 14:18 μου f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | — (ρ⁴⁶)κA,B [6%] NU

μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν, § 19 ἀλλ’* ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός† μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους‡ ἐν γλώσση.

20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσὶν —ἀλλά, τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. § 21 Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι· «Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἑτέροις* λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ’ οὕτως εἰσακούσονται μου,» λέγει Κύριος. 22 Ὡστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις· ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. 23 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν,† εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; 24 Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δὲ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων. 25 Καὶ οὕτως‡ τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως,

§ 14:18 λαλων f³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | λαλω κB,048 [3%] NU | λαλειν p⁴⁶ [1%] | — A * 14:19 αλλ *rell* | αλλα p⁴⁶A,B [1%] NU | — κ † 14:19 δια του νοος f³⁵ 048 (89.6%) HF,RP,OC,TR,CP | 12 νους (1.9%) | τω νοι κA,B (7.7%) NU | εν τω νοι p⁴⁶ (0.3%) | two other readings (0.5%) ‡ 14:19 λογους *rell* | — p⁴⁶ [14%] § 14:20 γινεσθε *rell* | γινεσθαι (A) [30%] some TRs * 14:21 ετεροις f³⁵ p⁴⁶ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | ετερων κA,B,0201 [3%] NU † 14:23 γλωσσαις λαλωσιν f³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 κA,B [4%] NU | λαλησωσιν 1 p⁴⁶ ‡ 14:25 και ουτως f³⁵ (75.8%) RP | 1 ουτω (17.3%) HF,OC,TR,CP | 1 (0.8%) | — p⁴⁶ κA,B,048,0201 (5.5%) NU | long omission (0.5%)

πεσῶν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι, «Ὅντως ὁ Θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν.»§

There are limits

²⁶ Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν* ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν† ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω.‡
²⁷ Εἴτε γλῶσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω. ²⁸ Ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ· ἐαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. ²⁹ Προφήται δὲ§ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν,* καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. ³⁰ Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ καθημένω, ὁ πρῶτος σιγάτω. ³¹ Δύνασθε γὰρ καθ' ἑνα† πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μαθηθῶσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται. ³² Καί, πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. ³³ Οὐ γὰρ ἐστίν ἀκαταστασίας ὁ Θεὸς ἀλλ'‡ εἰρήνης.

Wives are not to speak

§ 14:25 ὄντως ὁ θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν f³⁵ A,B [23%] CP,NU | 231456 [75%] HF,RP,OC,TR | 23456 [1%] | 13456 κ [1%] | 145623 ϣ⁴⁶ * 14:26 ὑμῶν f³⁵ (96.8%) HF,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶ κA,B,0201 (3.2%) NU † 14:26 γλῶσσαν ἔχει ἀποκάλυψιν f³⁵ [71%] HF,RP,OC,TR,CP | 321 ϣ⁴⁶ κA,B [14%] NU | 3 [5%] | — [10%] ‡ 14:26 γινέσθω f³⁵ κ [95%] HF,RP,OC,CP,NU | γεινέσθω [3%] TR | γεινέσθω ϣ⁴⁶ A,B [2%] § 14:29 δε *rell* | — ϣ⁴⁶ [1%] CP * 14:29 λαλείτωσαν *rell* | λαλητῶσαν [12%] † 14:31 ἐνα *rell* | 1 ἕκαστοι [1%] CP ‡ 14:33 ἀλλ f³⁵ (ϣ⁴⁶) [70%] TR | ἀλλὰ κA,B,C [30%] HF,RP,OC,CP,NU

Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἀγίων,
 34 αἱ γυναῖκες ὑμῶν[§] ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
 σιγάτωσαν, οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται* αὐταῖς[†]
 λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,‡ καθὼς καὶ ὁ
 νόμος λέγει. 35 Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν,[§]
 ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν,
 αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναιξὶν* ἐν ἐκκλησίᾳ[†]
 λαλεῖν.‡ 36 Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ
 ἐξῆλθεν; Ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήνησεν;

Paul gets 'authoritative'

37 Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ
 πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν
 ὅτι[§] Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί.* 38 Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,
 ἀγνοεῖτω.[†]

39 Ὡστε, ἀδελφοί,‡ ζηλοῦτε τὸ προφητεῦεν,

§ 14:34 ὑμων f³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — κA,B [3%] NU
 * 14:34 επιτετραπται f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP | επιτρεπεται
 κB [3%] NU | επιτρεπετε A [1%] | επιτετρεπται [2%] † 14:34
 αυταις rell | αυτοις [2%] CP ‡ 14:34 υποτασσεσθαι f³⁵ [98%]
 HF,RP,OC,TR,CP | υποτασσεσθωσαν κ(A)B [2%] NU § 14:35
 θελουσιν rell | εθελουσιν [2%] CP * 14:35 γυναιξιν f³⁵ [93%]
 HF,RP,OC,TR,CP | γυναικι ϰ⁴⁶κA,B [7%] NU † 14:35 γυναιξιν
 εν εκκλησια rell | 231 CP ‡ 14:35 εν εκκλησια λαλειν f³⁵
 [87%] HF,RP,OC,TR,CP | 312 ϰ⁴⁶κA,B [3%] NU | 1 εκκλησιας
 3 [10%] § 14:37 οτι f³⁵ ϰ⁴⁶κA,B [92%] HF,RP,CP,NU | 1 του
 [8%] OC,TR * 14:37 εισιν εντολαι f³⁵ [94%] HF,RP,OC,TR,CP |
 εστιν εντολη ϰ⁴⁶A,B,048 [2%] NU | 21 [1%] | εστιν [1%] | 1 αι
 2 [2%] | εντολη εστιν κ † 14:38 αγνοειτω f³⁵ ϰ⁴⁶B [89.5%]
 HF,RP,OC,TR,CP | αγνωειτω [6%] | αγνοειται κA,048 [1.5%] NU
 | five more spellings [3%] ‡ 14:39 αδελφοι f³⁵ ϰ⁴⁶ [80%]
 HF,RP,OC,TR | 1 μου κA,B,048 [20%] CP[NU]

καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε. §
40 Πάντα* εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν
γινέσθω.

About resurrection

15

A review

1 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον
ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν
ᾧ καὶ ἐστήκατε. 2 δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι
λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε—ἐκτός
εἰ μὴ εἰκῆ ἐπιστεύσατε. 3 Παρέδωκα γὰρ
ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον· ὅτι Χριστὸς
ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς
Γραφάς, 4 καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ* κατὰ τὰς Γραφάς, 5 καὶ ὅτι
ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα† τοῖς δώδεκα. 6 Ἐπειτα
ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ,
ἐξ ὧν οἱ πλείους‡ μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ
καὶ§ ἐκοιμήθησαν. 7 Ἐπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ,
εἶτα* τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν. 8 Ἐσχάτον δὲ
πάντων, ὡσπερ εἰ τῷ ἐκτρώματι, ὤφθη κάμοι.
9 Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς

§ 14:39 γλωσσαις μη κωλυετε f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 231
κ(A)048 [2%] NU | 23 εν 1 ϣ⁴⁶(B) | εν 123 [1%] * 14:40
παντα f³⁵ [93%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 δε ϣ⁴⁶κA,B [7%] NU * 15:4
τη τριτη ημερα f³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | 1312 ϣ⁴⁶κA,B [3%]
NU † 15:5 ειτα *rell* | επειτα [10%] ‡ 15:6 πλειους f³⁵ [95%]
HE,RP,OC,TR,CP | πλειονες (κ)A,B [5%] NU § 15:6 και f³⁵ 048
[98%] HE,RP,OC,TR,CP | — ϣ⁴⁶κA,B [2%] NU * 15:7 ειτα f³⁵
B [65%] HE,RP,OC,TR,NU | επειτα ϣ⁴⁶κA,048 [35%] CP

οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη· ἀλλὰ περισσώτερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα—οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ † σὺν ἐμοί. ¹¹ Εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Resurrection is a fact

¹² Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν τινες ἐν ὑμῖν § ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; ¹³ Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. ¹⁴ Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα* τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ † καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. ‡ ¹⁵ Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ § ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. ¹⁶ Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. ¹⁷ Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. ¹⁸ Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. ¹⁹ Εἰ ἐν τῇ ζωῇ

† 15:10 ἀλλ *rell* | ἀλλα κA,B [1%] NU ‡ 15:10 η f³⁵ (p⁴⁶)A [98%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — κB,0270 [2%] § 15:12 τινες ἐν ὑμῖν f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 321 (p⁴⁶)κA,B,C [4%] NU * 15:14 ἀρα f³⁵ p⁴⁶B [70%] HE,RP,OC,TR,CP | 1 καὶ κA [30%] [NU] † 15:14 δε f³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — p⁴⁶κA,B [3%] NU ‡ 15:14 ὑμων *rell* | ἡμων B [25%] § 15:15 καὶ *rell* | 1 ημεῖς CP

ταύτη ἡλπικότες ἐσμὲν ἐν Χριστῷ* μόνου,
ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.

The sequence of events

²⁰ Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο.† ²¹ Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ † θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ²² Ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. ²³ Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ§ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ²⁴ εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ* τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. ²⁵ Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις† οὗ ἂν‡ θῆ ἅπαντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁶ Ἐσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. ²⁷ «Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.» Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ²⁸ Ὅταν δὲ

* **15:19** ἡλπικοτες εσμεν εν χριστω **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | 3412 **p**⁴⁶ **κ**A,B [5%] NU † **15:20** εγενετο **f**³⁵ (93.7%) HF,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶ **κ**A,B (6.3%) NU ‡ **15:21** ο **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶ **κ**A,B [3%] NU § **15:23** του **f**³⁵ **p**⁴⁶ **κ**A,B [95%] HF,RP,CP,NU | — [5%] OC,TR * **15:24** παραδω **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | παραδιδω **p**⁴⁶ **κ**A,0270 [3%] NU | παραδιδοι B [1%] † **15:25** αχρις **f**³⁵ [98%] HF,OC,TR,CP | αχρι **p**⁴⁶ **κ**A,B [2%] RP,NU ‡ **15:25** αν **f**³⁵ [97%] HF,RP,OC,TR,CP | — **p**⁴⁶ **κ**A,B [3%] NU

ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα,§ τότε καὶ* αὐτὸς ὁ
Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ
πάντα, ἵνα ἡ ὁ Θεὸς τὰ† πάντα ἐν πᾶσιν.

Consequences of denial

29 Ἐπεὶ, τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι
ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ
ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν
νεκρῶν;‡ 30 Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν§
πᾶσαν ὥραν; 31 Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω
—νὴ τὴν ὑμετέραν* καύχησιν† ἣν ἔχω ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. 32 Εἰ κατὰ
ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ
ὄφελος; Εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, «Φάγωμεν
καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν.»
33 Μὴ πλανᾶσθε· φθείρουσιν ἡθὴ χρηστὰ‡
ὀμιλῖαι κακαί. 34 Ἐκνήψατε δικαίως, καὶ
μὴ ἀμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες
ἔχουσιν. Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῶν§ λέγω.*

A philosophical objection

§ 15:28 οταν δε υποταγη αυτω τα παντα *rell* | — κ [15%]
[homoioteleuton] * 15:28 και f³⁵ κA [98%] HE,RP,OC,TR,CP[NU]
| — B [2%] † 15:28 τα f³⁵ κ [98%] HE,RP,OC,TR,CP[NU] | — A,B
[2%] ‡ 15:29 των νεκρων f³⁵ [77%] HE,RP,OC,TR,CP | αυτων
p⁴⁶κA,B [9%] NU | αυτων 12 [5%] | omit 3 or 4 words [9%]
§ 15:30 κινδυνευομεν *rell* | 1 κατα [3%] CP * 15:31 υμετεραν
rell | ημετεραν A [15%] † 15:31 καυχησιν f³⁵ p⁴⁶ (92.1%)
HE,RP,OC,TR,CP | 1 αδελφοι κA,B (7.9%) [NU] ‡ 15:33 χρησητα
f³⁵ p⁴⁶κA,B [95%] HE,RP,OC,NU | χρησηθ [2%] TR | χρησητα [3%]
CP § 15:34 υμιν *rell* | υμων [11%] CP * 15:34 λεγω f³⁵ A
[85%] HE,RP,OC,TR,CP | λαλω p⁴⁶κB [15%] NU

35 Ἀλλ' † ἐρεῖ τις, «Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται;» 36 Ἄφρον,‡ σὺ δὲ σπείρεις οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. 37 Καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον (εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν). 38 Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσιν§ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ* ἴδιον σῶμα. 39 Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν† ἀνθρώπων,‡ ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πτηνῶν.§ 40 Καὶ σώματα ἐπουράνια καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλ' * ἕτερα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἕτερα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. 41 Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ.

42 Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν· σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· 43 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· 44 σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.† Ἔστιν σῶμα ψυχικόν καὶ ἔστιν

† 15:35 αλλ *rell* | αλλα B [1%] NU ‡ 15:36 αφρον **f**³⁵ [85%] HF,RP,OC,TR,CP | αφρων **ϕ**⁴⁶κA,B [15%] NU § 15:38 αυτω διδωσιν **f**³⁵ [81%] HF,RP,OC,TR,CP | 21 **ϕ**⁴⁶κA,B [9%] NU | αυτο 2 [10%] * 15:38 το **f**³⁵ [95%] HF,RP,OC,TR,CP | — κA,B,I^V [5%] NU † 15:39 μεν *rell* | 1 σαρξ TR ‡ 15:39 [Human meat is not the same as animal meat!] § 15:39 ιχθυων αλλη δε πτηνων (πετεινων OC) **f**³⁵ [96%] HF,RP(OC)TR,CP | 4231 A [1%] | σαρξ 4 (πετηνων **ϕ**⁴⁶) 231 (**ϕ**⁴⁶)κB [3%] NU * 15:40 αλλ *rell* | αλλα **ϕ**⁴⁶A,B [1%] NU † 15:44 πνευματικον **f**³⁵ [96%] HF,RP,OC,TR,CP | 1 ει **ϕ**⁴⁶κA,B,C [4%] NU

σῶμα‡ πνευματικόν.

⁴⁵ Οὕτως καὶ γέγραπται· «Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, Ἀδάμ, εἰς ψυχὴν ζῶσαν»· ὁ ἔσχατος Ἀδάμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. ⁴⁶ Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ⁴⁷ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός· ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος§ ἐξ οὐρανοῦ. ⁴⁸ Οἶος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἶος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. ⁴⁹ Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν* καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου.

Our turn is coming

⁵⁰ Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύνανται·† οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ⁵¹ Ἴδού, μυστήριον ὑμῖν λέγω· Πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα,‡ πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα ⁵² —ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι—σαλπύσει γὰρ καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. ⁵³ Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν

‡ **15:44** και εστιν σωμα **f**³⁵ [82%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 **ϕ**⁴⁶ κA,B,C [4%] NU | omit seven words [14%] [homoioteleuton]
 § **15:47** ο κυριος **f**³⁵ A (97.5%) HE,RP,OC,TR,CP | — κB,C (2.4%)
 NU | πνευματικος **ϕ**⁴⁶ * **15:49** φορεσωμεν **f**³⁵ (**ϕ**⁴⁶) κA,C [82%] HE,RP,CP | φορεσομεν B,I [18%] OC,TR,NU † **15:50**
 δυνανται **f**³⁵ A,C [92%] HE,RP,OC,TR,CP | δυναται κB [6%] NU | δυνατε [2%] ‡ **15:51** μεν ου κοιμηθησομεθα **f**³⁵ (96.4%)
 HE,RP,OC,TR,CP | 23 B (0.3%) NU | 232 **ϕ**⁴⁶ | 13 (0.3%) | 132 κA (0.7%) | 32 C (0.5%) | 1 ουν 3 (0.5%) | 1 ουν 32 (0.3%) | three other readings (0.5%)

τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ⁵⁴ Ὄταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· «Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῆκος.» ⁵⁵ «Ποῦ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, Ἄδη, τὸ νῆκος;» § ⁵⁶ Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἢ ἀμαρτία, ἢ δὲ δύναμις τῆς ἀμαρτίας ὁ νόμος.

⁵⁷ Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι* ἡμῖν τὸ νῆκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁵⁸ Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν Κυρίῳ.

Concluding topics

16

About a special collection

¹ Περὶ δὲ τῆς λογίας* τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, ὡσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. ² Κατὰ μίαν σαββάτων,† ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω,

§ **15:55** κεντρον που σου αδη το νικος f³⁵ (95.1%) HF,RP,OC,TR,CP | 623451 (2.9%) | 123 θανατε 56 (0.5%) | 623 θανατε 51 (p⁴⁶)κ(B)C,088 (1.2%) NU | two other readings A (0.3%) * **15:57** διδοντι *rell* | δοντι p⁴⁶ [35%] | two other readings [2%] * **16:1** λογιας *rell* | λογειας NU | ευλογιας [7%] † **16:2** σαββατων f³⁵ [92%] HF,RP,OC,TR,CP | σαββατω κ | σαββατου A,B,C,I [2%] NU | σαββατον [6%]

θησαυρίζων ὅ τι ἂν‡ εὐοδοῦται,§ ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι* γίνωνται.† 3 Ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὐς ἂν δοκιμάσητε δι' ἐπιστολῶν, τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.‡ 4 Ἐὰν δὲ ἧ ἄξιον§ τοῦ κάμει πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται.

Personal plans

5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν* διέλθω (Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι). 6 Πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε,† οὗ ἂν πορεύωμαι.‡ 7 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω δὲ§ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἂν ὁ Κύριος ἐπιτρέπη.* 8 Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς, 9 θύρα γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

This and that

‡ 16:2 αν f³⁵ κA,C [99.5%] HE,RP,OC,TR | εαν B [0.5%] CP,NU § 16:2 ευοδοται f³⁵ [30%] | ευοδωται κB [61%] HE,RP,OC,TR,CP,NU | ευοδωθη A,C,088 [3%] | ευωδωτε [6%] * 16:2 λογιαι *rell* | λογιαι ϕ⁴⁶ NU † 16:2 γινωνται *rell* | γινονται (ϕ⁴⁶) [15%] CP ‡ 16:3 ιερουσαλημ *rell* | ιερουσαλημ HE,NU § 16:4 η αξιον f³⁵ κ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | 21 ϕ⁴⁶ A,B,C,088 [4%] NU * 16:5 μακεδονιαν *rell* | μακεδωνιαν CP (Also the next occurrence.) † 16:6 προπεμψητε *rell* | προπεμψηται A [10%] ‡ 16:6 πορευωμαι *rell* | πορευομαι [11%] | πορευσωμαι [4%] § 16:7 δε f³⁵ [96%] HE,RP,OC,TR,CP | γαρ ϕ⁴⁶ κA,B,C,088 [4%] NU * 16:7 επιτρεπη f³⁵ [97%] HE,RP,OC,TR,CP | επιτρεψη ϕ⁴⁶ κA,B,C [3%] NU

10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ.† 11 Μὴ τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ‡ προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν.

12 Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ· πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν, καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ· ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. 14 Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί (οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἔταξαν ἑαυτοῦς), 16 ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις,§ καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. 17 Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου* καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν† ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· 18 ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν· ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.

Final greetings

† 16:10 καὶ ἐγώ f³⁵ [79%] HE,RP,TR,CP | 2 ϕ⁴⁶B [1%] | καγὼ κA,C [20%] OC,NU ‡ 16:11 ἐξουθενήσῃ *rell* | ἐξουθενήσῃ [12%] CP § 16:16 τοιούτοις *rell* | τιοῦτοις CP * 16:17 φουρτουνατου f³⁵ [85%] HE,RP,OC,TR,CP | φορτουνατου ϕ⁴⁶κA,B,C [15%] NU † 16:17 ὑμων f³⁵ ϕ⁴⁶κA [98%] HE,RP,OC,TR,CP | ὑμετερον B,C [2%] NU

19 Ασπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ασπάζονται‡ ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα,§ σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. 20 Ασπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ασπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

21 Ὁ ἀσπασμὸς τῆ ἐμῇ χειρὶ, Παύλου.
22 Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον ἡμῶν* Ἰησοῦν Χριστόν,† ἦτω ἀνάθεμα. Μαραναθά.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου‡ Ἰησοῦ Χριστοῦ§ μεθ' ὑμῶν. 24 Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

‡ 16:19 ασπαζονται f³⁵ p⁴⁶B [96%] HE,RP,OC,TR,CP | ασπαζεται κC [2%] NU,some TRs | four other readings [2%] | A omits the whole verse [homoioteleuton] § 16:19 πρισκιλλα f³⁵ C [98%] HE,RP,OC,TR,CP | πρισκα κB [1.5%] NU | πρεισκας p⁴⁶ | — A see above * 16:22 ημων f³⁵ [58%] | — κA,B,C [42%] HE,RP,OC,TR,CP,NU † 16:22 ιησουν χριστον f³⁵ [98%] HE,RP,OC,TR,CP | — κA,B,C [2%] NU ‡ 16:23 κυριου f³⁵ κB,C [70%] HE,RP,OC,TR,CP,NU | 1 ημων A [30%] § 16:23 χριστου f³⁵ A,C [97%] HE,RP,OC,TR,CP | — κB [3%] NU

Ἀμήν. *,†

* **16:24** αμην **f**³⁵ κ A,C [98%] HE,RP,OC,TR,CP | — B [2%] NU

† **16:24** The citation of **f**³⁵ is based on thirty-four MSS—18, 35, 141, 201, 204, 386, 394, 444, 604, 757, 824, 928, 986, 1072, 1075, 1100, 1249, 1503, 1548, 1637, 1761, 1855, 1864, 1865, 1892, 1897, 2080, 2352, 2431, 2466, 2554, 2587, 2723 and 2817—all of which I collated myself. 2554 is a ‘perfect’ representative of **f**³⁵ in 1 Corinthians, as it stands. 2723 has three variations from the presumed archetype, 35 also has three (but 35’s exemplar only had one), 18 has five (but its exemplar only had two); the exemplar of 141 had one, that of 2466 had three, and so on. For a book this size the uniformity is impressive. Since these MSS come from all over the Mediterranean world (Sinai, Jerusalem, Patmos, Aegean, Bucharest, Constantinople, Trikala, Meteora, Athens, Mt. Athos [eight different monasteries], Grottaferrata, Vatican, etc.) they are certainly representative of the family, giving us the precise family profile—it is reflected in the Text without exception. In the statements of evidence I have included the percentage of manuscript attestation for each variant within either () or []. I have used () for the evidence taken from *TuT*, which I take to be reasonably precise. For the variant sets that are not covered there I used Reuben Swanson’s excellent collations (*New Testament Greek Manuscripts: 1 Corinthians* [Ed. Reuben Swanson, Carol Stream, IL: Tyndale House Publishers, 2005]). For 1 Corinthians Swanson collated 83 MSS, six being fragmentary (for any given variant set there will usually be at least 75 MSS listed), and I occasionally supplemented from Scrivener and von Soden—the percentages offered, I have used [] for these, are extrapolations based on a comparison of these sources. I venture to predict, if complete collations ever become available, that for any non-Byzantine variants listed with 5 to 1% support (in my apparatus) the margin of error should not exceed $\pm 1\%$; for non-Byzantine variants listed with 10 to 6% support the margin of error should hardly exceed $\pm 2\%$; where there is some division among the Byzantine witnesses the margin of error should rarely exceed $\pm 10\%$ —by comparing Swanson with *TuT*, I believe one can make a fairly accurate extrapolation. However, I guarantee the witness of Family 35. Please see the last footnote for Matthew for further information.

Η Καινή Διαθήκη
The Greek New Testament According to Family 35,
Wilbur Pickering

Copyright © 2020 Wilbur N. Pickering

Language: Ελληνικά (Greek, Ancient)

Dialect: Koine

Contributor: Dwayne Green, Robert A. Boyd

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-02-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2024 from source files dated 21 Feb 2024

cf64fb6f-e463-5ebb-820f-5a4a7bb37b73